

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

ОБЩ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИСТОРИЧЕКИ И КУЛТУРНИ ОБЕКТИ

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския Съюз. Отговорност за съдържанието му носят
единствено неговите автори

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	4
1. Контекст на съставяне на Общия план	4
2. Обосновка на необходимостта от разработването на общия план в контекста на съществуващото културно-историческо наследство в двете общини и устойчивото икономическо използване на историческите и културни обекти	5
3. Приоритети за устойчиво развитие на културното и историческо наследство	6
II. СТРАТЕГИЧЕСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА	10
1. Стратегическа рамка	10
1.1. Преглед на общата рамка за управление на туризма и стратегическо планиране в областта на културно-историческия туризъм в трансграничния регион Румъния-България и Европейския съюз	10
1. 2. Преглед на приложимото национално и европейско законодателство на туризма	20
2. Институционална рамка в контекста на управление на културно-историческото наследство	30
2.1. Управление на местно ниво на територията на България	35
2.2. Управление на местно ниво на територията на Румъния	40
III. Анализ на съществуващото културно-историческо наследство на територията на двете общини	45

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

1. Община Долна Митрополия	46
1.1. Историко-географските характеристики	46
1.2. Културно-историческо наследство	48
1.3. Културно историческото наследство, като предпоставка за развитието на културен и религиозен туризъм	68
1.4. Културни институции	70
2. Община Моцацей	73
2.1. Историко-географски характеристики	73
2.2. Културно-историческо наследство	74
3. Връзка между културата и туризма. Културният туризъм като фактор за икономическо развитие в трансграничния регион	77
IV. СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ	79
1. SWOT анализ. Матрица на силните, слабите страни, възможностите и заплахите	79
2. Дефинирани фактори за устойчивост на съвместните форми на културно-историческия туризъм в двете общини	84
3. Стратегически цели за развитието на културно-историческите забележителности с акцент върху управлението, възстановяване и насърчаване на устойчивото им икономическо използване	85
4. Мерки за постигане на стратегическите цели	89
5. Формулиране на препоръки и дефиниране на конкретни групи дейности, допринасящи за възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на исторически и културни обекти	107

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

6. Формулиране на конкретни институционални отговорности, допринасящи за възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на исторически и културни обекти	110
6.1. Отговорности на публичния сектор	110
6.2. Отговорности на частния сектор	111
6.3. Отговорности на местните общности	112
6.4. Отговорности на други заинтересовани страни	112
V. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ	113
1. България	113
1.1. Национални фондове	113
1.2. Републикански бюджет	114
1.3. Европейски структурни и инвестиционни фондове за България 2014 – 2020	114
2. Румъния	118
3. Програми за териториално сътрудничество (2014-2020 г.)	120
4. Политики и програми на Европейския съюз	122
5. Други донорски програми	123
6. Частно финансиране	123
7. Публично – частно финансиране	123
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ. СТРУКТУРА НА ПАРТНЬОРСТВОТО	125

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. КОНТЕКСТ НА СЪСТАВЯНЕ НА ОБЩИЯ ПЛАН

Този документ е съставен в изпълнение на проект „Tourism as a bond of perspective development of border region“ („Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“), e-MS код ROBG-568, финансиран по Програма Interreg V-A Romania-Bulgaria чрез Европейския фонд за регионално развитие, изпълняван в партньорство между Община Долна Митрополия, Община Моцацей и Църковното настоятелство „Сейнт Николас“. Основната цел на проекта е да обедини хората в трансграничния регион чрез опазване и подобряване на тяхното общо културно-историческо наследство и да допринесе за икономическото им благосъстояние, както и да повиши обществената осведоменост за неговото значение. Проектът адресира взаимния проблем на липсата на инвестиции в реконструкцията, опазването и популяризирането на ценни културно-исторически паметници и обекти в трансграничния район, които се намират в по-малки градове.

Общият план за управление цели, базирайки се на детайлен анализ на съществуващото културно-историческо наследство в двете общини, да подпомогне идентифицирането на подходящи обекти и туристически дестинации, да формулира препоръки за управление, възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на историческите и културни обекти, както и да осигури устойчивост на постигнатите резултати. Той е съсредоточен върху археологически и религиозни обекти с висока стойност, като има за цел тяхното запазване, поддържане, популяризиране и управление по иновативен и икономически устойчив начин.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

2. **ОБОСНОВКА НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ОБЩИЯ ПЛАН В КОНТЕКСТА НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО В ДВЕТЕ ОБЩИНИ И УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИСТОРИЧЕСКИТЕ И КУЛТУРНИ ОБЕКТИ**

Неоспоримо значение за културната идентичност на всяко общество в условията на глобализация се свят са неговите културни паметници и културното му богатство, като цяло. Тяхното опазване, реставриране и използване трябва да бъде синхронизирано с устойчивото използване на природни и направени от човека ресурси.

Градовете от двете страни на река Дунав са били свързани през вековете с общата си история и култура поради близкото териториално позициониране, постоянното движение на жителите и идентичните политически и природни предизвикателства, пред които са изправени. За съжаление поради липсата на достатъчно финансиране и подкрепа тези по-малки градове и села не могат да популяризират общата си история и култура нито на международно, нито на местно ниво. Наред с това, те не могат да запазят всичките си значими културни и исторически паметници и да ги направят по-привлекателни за туристите чрез подходяща инфраструктура и конкурентни маркетинг дейности. Много от паметниците в двата града страдат от отрицателните ефекти на природните условия (влага, дъжд, сняг, наводнения и др.), както и човешката активност (вандализъм, небрежни туристи и др.). За съжаление властите в двата града не разполагат със средства за възстановяване и опазване на тези паметници. Това води до техния упадък, забравя и дори превръщането им в нежелани туристически дестинации.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Самото изграждане на инфраструктура около избраните ценни културно-исторически паметници не е достатъчно. Следва да се предприемат по-конкретни мерки за популяризиране на тези паметници и туристически продукти и привличане на вниманието на националните и международните туристи.

3. ПРИОРИТЕТИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРНОТО И ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Интерпретацията на културното и историческо наследство днес е основополагащ елемент в устойчивото и балансирано развитие. Културното наследство е фактор, изграждащ позитивни партньорства между местните общности и бизнеса. Процесите на урбанизация дават възможност за съчетаване на традиционните дейности, носещи идентичността на региона (културното и природно наследство, историческата памет) и социално-икономическите дейности в новите урбанизираните територии. Водеща роля в съхраняването, опазването и адаптирането на културното наследство днес имат хората. Заедно с него те са носители на историческата памет и древни традиции. Представянето на културното наследство като дейност, интегрирана в селищната структура на общината придава ново значение и го представя като ресурс за социално-икономическо развитие. На културното наследство днес се гледа като на материален и духовен ресурс, който трябва да бъде съхранен, без изискване за рентабилност на вложените в него инвестиции. Дейностите, свързани с експлоатацията на културното наследство в туризма трябва да бъдат обвързани с опазването и съхранението на културните ценности и полагане на необходимите грижи. Днес можем да разглеждаме развитата културна

www.interregbgbg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

индустрия като двигател на икономиката на дадена община и възможност за балансирано и устойчиво развитие.

Местният туризъм разчита на привлекателността на региона. Възможността за посещаване на отдалечени исторически и културни забележителности и следването на определен туристически маршрут, включващ повече от един обект, изисква пряко настаняване на посетителите в местните хотели / хостели и къщи за гости. В трансграничния район има много малки села със скрити съкровища - културни и исторически паметници, които „чакат да бъдат открити“. Тяхната популяризация е от жизненоважно значение за запазването им за бъдещите поколения.

Устойчивото развитие изисква участие на всички заинтересовани страни и наред с това е продължителен процес, който изисква непрекъснато наблюдение на въздействието и взимане на превантивни и коригиращи мерки, когато и където е необходимо. Устойчиви резултати са тези, които осигуряват високо ниво на удовлетворение на посетителите, повишават информираността им, както и популяризират принципите и практиките на устойчивост сред тях. Устойчивото развитие на културно-историческите ресурси трябва отговаря на следните изисквания:

- Оползотворява оптимално и уважава социално-културната автентичност на местните общности, като се опазва тяхното материално и нематериално културно и духовно наследство, традиционните ценности и допринася за межкултурното разбирателство и толерантност.
- Осигурява жизнени, дълготрайни икономически дейности, предоставящи икономически ползи на всички заинтересовани страни. Това включва устойчива заетост и възможности за приходи и социални услуги за местните общности.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

- Прилагане на добро и полезно за местните и външните общности местно управление.

Ръководейки се от анализа на определящите фактори, както и от приоритетите на стратегическото развитие на културно-историческото наследство в двете страни, са формулирани следните **основни приоритети**:

- ❖ **Приоритет 1.** Повишаване на качеството на живот в трансграничния регион чрез опазване, утвърждаване, развитие, промоция и устойчиво оползотворяване на културно-историческото наследство на Община Долна Митрополия и Община Моцацей.
- ❖ **Приоритет 2.** Повишаване на атрактивността на културните забележителности на Община Долна Митрополия и Община Моцацей чрез извършване на инвестиции за съхраняването им и подобряване на достъпа до тях и осъществяване на по-добра връзка на музеите с туризма.
- ❖ **Приоритет 3.** Увеличаване на капацитета за управление и ефективно използване на културните забележителности.
- ❖ **Приоритет 4.** Усилване на трансграничното сътрудничество за последващи съвместни дейности за социално-икономическо развитие на региона и ефективно използване на културно- историческите ресурси

Гарантиране на устойчивост при опазването на културно-историческото наследство би се осъществило чрез:

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

- постоянно напомняне за традициите, фолклора, народните занаяти и умения, с които е свързано културното наследство
- увеличаване на търсенето на хора с професионален опит в областта на опазване, съхраняване и използване на културно-историческите и природни богатства
- отчитане на изходящите и приходящите активи за различните културно-исторически и природо-научни обекти

Основни елементи при разработването на тактики за подобрене са:

- понижаване на рисковете за природно наследство, като се набляга на неговата значимост за устойчивото развитие
- прокарване на успешни методи за туризъм, който заедно с отдиха развива духовния и умствен потенциал на хората.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

II. СТРАТЕГИЧЕСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

1. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

1.1. ПРЕГЛЕД НА ОБЩАТА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА И СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ТУРИЗЪМ В ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН РУМЪНИЯ-БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Нормативната рамка за регламентиране на параметри и аспекти на културноисторическото наследство, неговата защита, съхранение, развитие и превръщане в туристически продукт, е всеобхватна. Включва десетки Конвенции на ЮНЕСКО, директиви, резолюции, съобщения на ЕС. Посланията на всички регламенти са в посока повишаване на конкурентоспособността на туристическия сектор в Европа, развиване на иновациите в туризма, с цел подобряване качеството на предлагането във всичките му измерения, повишаване на професионалните квалификации, преодоляване на сезонността на търсенето, диверсификация на туристическия продукт и услуги.

- ❖ Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство, приета от ЮНЕСКО на 16 ноември 1972 г.

Конвенцията цели създаването на система за международно сътрудничество и съдействие на държавите - страни по нея, по отношение на усилията, които те полагат за опазване и идентификация, като проява на форма

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

на международната защита на културното и на природното наследство. Нормативният обхват на Конвенцията засяга защитата, опазването, популяризацията или възстановяването на обектите, представляващи културно или природно наследство, в това число, определянето и разграничаването на различните видове обекти, идентификацията, съхранението и популяризацията им, като използват както наличните си ресурси, така и международна помощ и сътрудничество, които могат да бъдат оказани на държавите-страни по Конвенцията във финансово, художествено, научно и техническо отношение.

- ❖ Конвенция относно мерките за забрана и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности, приета от ЮНЕСКО на 17 ноември 1970 г.

Конвенцията цели създаването на ефективна система за опазване на културните ценности, чрез създаване на правила, както на национално равнище, така и чрез за международно сътрудничество и съдействие на държавите - страни по нея, по отношение на усилията, които те полагат за противодействие на незаконният внос, износ и прехвърляне на правата на собственост на културни ценности.

- ❖ Европейска културна конвенция от 19 декември 1954 г.

Конвенцията цели постигането на по-голямо единство между членовете на Съвета на Европа за съхраняване и осъществяване на идеалите и принципите, които са тяхно общо наследство, чрез развитието на взаимното разбирателство

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

между европейските народи, като се поощрява изучаването на езиците, историята и цивилизацията на другите страни, както и общата европейска цивилизация, и чрез провеждането на политика на съвместни действия за опазване на европейската култура и насърчаване на развитието ѝ.

- ❖ Европейска конвенция за защита на археологическото наследство от 16 януари 1992 г.

Конвенцията цели създаването на подходящи процедури за административен и научен контрол за опазване на археологическото наследство като източник за европейската колективна памет и като средство за исторически и научни изследвания, доколкото, то е сериозно застрашено от влошаване на състоянието поради растящия брой мащабни устройствени планове, природни рискове, тайни или ненаучни разкопки и недостатъчно познаване на темата от широката общественост. Конвенцията дефинира понятието за археологическо наследство, регламентира мерките, които страните по нея следва да предприемат за неговото определяне и опазване, консервиране, събиране и разпространяване на научна информация, популяризиране, предотвратяване на незаконното движение на елементи от археологическото наследство и финансирането на дейностите за изпълнение на тези изисквания. Съгласно конвенцията, всяка от страните участнички се ангажира да изгради правна система за опазването на археологическото наследство, която предвижда поддържане на негови регистри и определяне на защитените паметници и райони, създаване на археологически резервати, дори когато няма видими останки на повърхността или под водата, опазване на материалните доказателства, които да бъдат изследвани от следващите

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

поколения, задължително докладване пред компетентните органи от откривателя на случайните находки, представляващи елементи на археологическото наследство, и тяхното представяне за изследване.

- ❖ Конвенция за защита на архитектурното наследство на Европа от 3 октомври 1985 г.

Конвенцията цели създаването на подходящи процедури за административен и научен контрол за опазване на архитектурното наследство като израз на богатството и разнообразието на културното наследство на Европа. Дефинира понятието за архитектурно наследство, регламентира се необходимостта от създаване на цялостна, координирана обща политика и мерки, които страните по конвенцията следва да предприемат за неговото определяне, опазване и реставрация, събиране и разпространяване на научна информация, популяризиране, насърчаване на дейността на асоциации с идеална цел и меценатство в областта на опазването на архитектурното наследство, предотвратяване на разрушаване или унищожаването му и финансирането на дейностите за изпълнение на тези изисквания.

- ❖ Европейска конвенция за ландшафта от 20.10.2000 г.

Конвенцията се фокусира върху устойчивото развитие, основано на балансирани и хармонични отношения между социални нужди, икономическа дейност и околна среда. В основата на конвенцията стои разбирането, че ландшафтът играе важна роля в областта на културата, екологията, околната

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

среда и социалната сфера, и представлява благоприятен ресурс за икономическа дейност, чиято защита, управление и планиране могат да допринесат за създаването на трудова заетост. Конвенцията припознава ландшафтът като фактор, благоприятстващ създаването на местни култури и като основен компонент от европейското природно и културно наследство, допринасящ за благосъстояние на хората и укрепване на европейската идентичност.

- ❖ Резолюция на Комитета на министрите на Съвета на Европа CM/Res (2007) 12 относно "Културните маршрути на Съвета на Европа"

Програмата за културни маршрути на Съвета на Европа е официално иницирана през 80-те години на 20ти век, с откриването на маршрут, обединяващ пътищата, използвани от голяма част от пилигримите във всички части на Европа. Програмата цели да представя, подпомага и превръща в ежедневна практика общата културна идентичност на европейските граждани; да защитава и подчертава значението на културното наследство като фактор за подобряване условията на живот в ролята му на източник на социално, икономическо и културно развитие; да предоставя на гражданите нови възможности за разнообразяване на свободното време чрез гарантиране на специален статут на културния туризъм и свързаните с него практики. Резолюцията относно "Културните маршрути на Съвета на Европа" препотвърждава целите на програмата: да популяризира европейската идентичност, единство и разнообразие; да запази разнообразието на европейските култури; да насърчи межкултурния диалог и да улесни предотвратяването на конфликти и помиряването в Европа. Резолюцията

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

приема, че за да се запазят общите европейски идентичност и ценности, е необходимо разбиране на европейската история въз основа на нейните физическо, нематериално и природно наследство, за да се покажат връзките, които обединяват различните култури и региони. Така, резолюция (2007)12 създава формалната операционна рамка на програмата за културни маршрути на Съвета на Европа. Тази рамка регулира процедурата за получаване на сертификат "културен маршрут на Съвета на Европа".

- ❖ Резолюция на Комитета на министрите на Съвета на Европа CM/Res(2013)66 относно разширено частично споразумение на Съвета на Европа относно културните маршрути от 18 Декември 2013 г.

За да изпълни целите на CM/Res(2007)12 относно "Културните маршрути на Съвета на Европа" (променени, както беше посочено по-горе, с резолюция (2013)67), Комитетът на министрите на Съвета на Европа приема резолюция (2013)66, с която потвърждава сключването на разширено частично споразумение на СЕ относно културните маршрути, както и продължаването на работата на Европейския институт за културни маршрути, основан през 1997г. в резултат от подписването на Политическо споразумение между Съвета на Европа и Великото Херцогство Люксембург (представявано от Министерство на културата, висшето образование и науката). Целта на разширено частично споразумение на Съвета на Европа относно културните маршрути е да допринесе за популяризация на европейската идентичност и гражданство през знание и разбиране на общото европейско наследство, както и създаването на културни връзки и диалог в рамките на Европа, но и с други страни и региони. Към разширеното частично споразумение на Съвета

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

на Европа относно културните маршрути се създава Съвещателен съвет, който представлява форум за включване на оператори на културните маршрути, създадени мрежи, организации в сферата на опазване на наследството и туризма, местни и регионални власти, НПО, търговски камари, фондации и донорски организации, професионални организации в сферата на туризма, опазване на наследството и културата. Съветът се свиква веднъж годишно и предоставя платформа за обсъждане на тенденциите и предизвикателствата в сферата на културните маршрути, както и пространство за обмяна на опит, обсъждане на напредъка при осъществяването на културни маршрути, започването на нови инициативи и партньорства.

- ❖ Съобщение на ЕК COM(2010)352 Европа — водеща световна туристическа дестинация — нова политическа рамка за европейския туризъм

С това съобщение комисията припознава нововъведенията, направени с договора от Лисабон, разширяващи компетенциите на ЕС в сферата на туризма, по отношение на подпомагането, координирането и допълването на действията на държавите членки, като изразява своето намерение да насърчи координиран подход към инициативите, свързани с туризма, и да определи нова рамка за действие с цел засилване на конкурентоспособността му и способността му да се развива по устойчив начин. В основата на това съобщение стои разбирането, че като една от водещите туристически дестинации в света, но при все по-динамична световна конкуренция, Европа трябва да предложи устойчиви и качествени туристически услуги, като се опре върху сравнителните си предимства, по-специално разнообразието на своите природни забележителности и изключително богатото си културно наследство.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

- ❖ Директива 2014/ 60/ ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за връщане на паметници на културата, които са незаконно изнесени от територията на държава членка

Директивата цели установяването на правна рамка от преработени и актуализирани ясни правила, приложими за връщането на паметници на културата, класифицирани или определени като национални богатства, изнесени незаконно от територията на държавите членки.

- ❖ Регламент № 116/ 2009 на Съвета от 18 декември 2008 година относно износа на паметници на културата

Регламентът цели създаването на ясна правна рамка за единен контрол на износа на паметници на културата по външните граници на Общността. Съгласно регламента, износът на паметници на културата се извършва след представянето на лицензия за износ, издадена от компетентната държава членка и валидна за цялата общност, попадащи в обхвата му. Издаването на лицензия става по молба на съответното лице от компетентните органи на държавата членка, на чиято територия паметниците на културата се намират правомерно. Лицензията за износ се представя, приложена към декларацията за износ, при извършване на митническите формалности по износа.

- ❖ Оперативни насоки за прилагане на Конвенцията за Световно наследство, ЮНЕСКО, 2012 г.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Оперативните насоки (наречени още Ръководни насоки) за прилагане на Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство дават определение за термина „изключителна световна ценност“ и дефинират критерии за оценка на „изключителната световна ценност“. Терминът „изключителна световна ценност“ обозначава обект (природен или дело на човека) с изключително културно значение, което надхвърля националните граници. Комитетът за световно наследство определя критериите за включване на отделни обекти в Списъка на световното културно и природно наследство. При включване на даден обект в Списъка на световното културно и природно наследство Комитетът приема декларация за неговата изключителна световна ценност, която представлява основна мотивировка и препоръка за бъдещото ефективно опазване и управление на този обект.

❖ Международна харта за културния туризъм (ИКОМОС 1999 г.)

Хартата подкрепя по-широките инициативи на ИКОМОС, други международни органи и туристическата индустрия за запазването целостта на управлението и консервирането на наследството. Тя насърчава въвличането на всички, които имат съответните интереси да се включат в работата по постигането на тези цели.

Основни актове на Българското законодателство, относими в контекста на плана, са:

- Закон за културното наследство (ЗКН)

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

- Закон за туризма (ЗТ)
- Закон за горите (ЗГ)
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ)
- Закон за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ)
- Закон за защитените територии (ЗЗТ)
- Закон за биологичното разнообразие (ЗБР)
- Наредба № Н1 от 14.02.2011 г. на Министъра на културата за извършване на теренни археологически проучвания
- Наредба от 25.02.2011 г. на Министъра на културата за обхвата, структурата, съдържанието и методологията за изработване на плановете за опазване и управление на единичните или груповите недвижими културни ценности
- Наредба № Н-4 от 8.10.2013 г. на Министъра на културата за условията и реда за представяне на културните ценности
- Наредба № Н-5 от 8.06.2010 г. на Министъра на културата за условията и реда за възпроизвеждане на културни ценности в копия, реплики и предмети с търговско предназначение.

„Културен маршрут“ съгласно чл.47, т. 9 от ЗКН, е съвкупност от историческо трасе на традиционен път с включените към него обекти на недвижимото културно наследство и ландшафти.

„Културен ландшафт“ е съвкупността от пространствено обособени устойчиви културни напластявания, резултат от взаимодействие на човека и природната среда, характеризиращи културната идентичност на дадена територия.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

„Недвижимото културно наследство“ е съвкупност от културни ценности, трайно прикрепени към земята, включително под водата, заедно с прилежащата им среда, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност.

1. 2. ПРЕГЛЕД НА ПРИЛОЖИМОТО НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ТУРИЗМА

❖ Стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030

Стратегията има за задача да повиши конкурентоспособността на България като туристическа дестинация и да подпомага устойчивото развитие на туристическата индустрия. Подготвя набор от дългосрочни мерки в областта на планирането, инвестициите, вътрешния туризъм, проучванията, предоставянето на услуги, подобряването на инфраструктурата и транспорта, професионалната подготовка и квалификация на заетия в туризма персонал, диверсификацията на туристическия продукт, възстановяване и поддръжка на съществуващи туристически зони и подобряване облика на дестинацията като цяло.

❖ Концепция за туристическо райониране на България

Концепцията е пряко свързана с изпълнението на Закона за туризма от 26.03.2013 г. Според Чл. 15. (1) на този закон, обособяването на туристически

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

райони в страната се прави с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама.

❖ Националната програма за развитие: България 2020

България 2020 е разработен като дългосрочен национален програмен документ за развитието на страната, чиято цел е да бъде базата за програмирането на стратегически документи във връзка с изпълнението както на националните политики, така и на политиките на ЕС.

Визията, която програмата формулира е през 2020 година България да стане държава с конкурентоспособна икономика, осигуряваща условия за пълноценна социална, творческа и професионална реализация на личността чрез интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж.

❖ Romania National Tourism Master Plan 2007 –2026

През 2006 г. Румъния приема Генерален план за развитие на туризма в Румъния (2007 - 2026), който има за цел да идентифицира слабостите в румънската туристическа индустрия и да предостави стратегически насоки за това как тя може да бъде реструктурирана, обезпечена и регенерирана, за да се конкурира ефективно на световния пазар.

Представява обща политика, която включва различни планове и стратегии, за да се оптимизира присъединяването на туризма в общата икономическа рамка на страната. Дългият период, обаче, който планът обхваща, намалява

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

неговата актуалност и така редица новосформирани дестинации остават извън обхвата на документа и губят стратегическа легитимност

❖ National Strategy for Ecotourism Development (2010 - 2020), Румъния

Стратегията се базира на ключови принципи за развитие на екотуризма, стъпвайки върху два международни модела: (1) Програма за акредитация на природата и екотуризма, разработена от Асоциацията за екотуризъм на Австралия и (2) Best's Nature, системата за акредитация, насърчавана от Асоциацията за екотуризъм от Швеция. Със Стратегията за развитие на екотуризма, Румъния стана първата страна в Европа, която разработи система за оценка на еко-дестинациите. Тя се основава на Европейския стандарт за етикетиране на екотуризма, признат от Глобалния съвет за устойчив туризъм.

❖ National Sustainable Development National Strategy and Action Plan for Strategy (2013 –2030), Румъния

Стратегията предвижда подобрения в редица области, които предопределят качеството на живот, вкл. инфраструктурни разширения и модернизации на дунавски пристанища, от която мярка до голяма степен зависи успеваемостта на целите на настоящата Стратегия.

❖ Стратегия на ЕС за Дунавския регион

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Стратегията е разработена по инициатива на държавите по поречието на река Дунав като изпълнението ѝ зависи изцяло от тях самите. Стратегията обхваща 9 държави членки на ЕС (Германия, Австрия, Унгария, Чехия, Словакия, Словения, Хърватска, България и Румъния) и 5 държави, които са извън ЕС (Сърбия, Босна и Херцеговина, Черна гора, Украйна и Молдова). Основните проблеми са организирани в 4 стълба: **(1) Свързаност, (2) Околна среда, (3) Изграждане на просперитет, (4) Укрепване**, които съдържат 11 **приоритетни области**, приети с план за действие. Екип от 2 страни са координатори за дадена приоритетна област. България и Румъния координират изпълнението на приоритетна област 3 “Туризъм”, като същевременно България е координатор с Германия на приоритетна област 11 „Сигурност борба с организираната престъпност”.

- ❖ Обща стратегия за устойчиво териториално развитие на трансграничния регион Румъния-България (SPATIAL)

Стратегията е предназначена да съгласува националните насоки и политиките на двете участващи държави за териториално развитие и да идентифицира одобрените от двете страни технически инструменти (области на интерес, етапи на осъществяване, показатели за анализ, подробности на разпоредбите за развитие/сътрудничество).

- ❖ 5 регионални планове за развитие на региони Sud-Vest-, Sud-Multenia, SudEst (Румъния), СЗРП и СЦРП (България)

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- ❖ 7 окръжни стратегии за развитие на Dolj, Mehedinti, Olt, Teleorman, Constanta, Calarasi и Giurgiu (Румъния) и 7 областни стратегия за развитие на Видин, Враца, Монтана, Плевен, Велико Търново, Русе, Силистра
- ❖ 21 общински планове за развитие на български общини, попадащи в ареала на маршрута, в това число:
- ❖ Общински план за развитие на Община Долна Митрополия 2014-2020

Общински план за развитие на Община Долна Митрополия за периода 2014 - 2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Плевен за периода 2014 -2020 г. Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциалът на общината, от една страна, и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

Приоритет на регионалната икономическа политика в Общинския план за развитие на Община Долна Митрополия 2014-2020 г., както и в Доклада за извършена междинна оценка на Общинския план за развитие на община Долна Митрополия 2014-2020 г. е определянето на фундаментално място на туризма.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Стратегическа цел 2 в Общинския план е „Подобряване качеството средата в общината и повишаване привлекателността ѝ като туристическа дестинация“ и респ. **Приоритет 2.5.:** „Развитие на туризма“, като тук са включени следните мерки и съответно програми/проекти за тяхното постигане:

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Мярка	Програма/проект към мярката
<p>Мярка 2.5.1.: Консервация, опазване, експониране и повишаване на атрактивността на природно културното наследство.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Реставриране, опазване и адаптиране на недвижимите културни ценности на територията на общината и терените около тях ▪ Интегриране на културното наследство в стратегиите и ОУПО Долна Митрополия ▪ Разработване на карта на недвижимите културни ценности на територията на общината ▪ Устройство, експониране и подобряване атрактивността на туристическите ресурси и хинтерланд ▪ Подобряване на достъпността до туристическите атракции ▪ Участие в разработването и предлагането на обща туристическа дестинация „Вия Траяна“ с общините Гулянци, Плевен, Ловеч и Троян ▪ Развитие на общата и специализирана туристическа инфраструктура.
<p>Мярка 2.5.2.: Развитие на туристическите продукти, туристическото предлагане и различните форми на туризъм – еко, ловен и риболовен,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Създаване на общински бранд ▪ Създаване на интегрирани и тематични туристически продукти ▪ Стимулиране развитието на настанителната база и обслужващите дейности (включително обектите общественото хранене) чрез използване

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568
Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Мярка	Програма/проект към мярката
културен, конгресен, бизнес и селски	<p>на възможностите на ОП и Стратегията за прилагане на ИТИ в СЗР</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Създаване на туристически културно –информационен център ▪ Създаване на база данни за региона с подробна информация за ресурсите, атракциите и възможностите за алтернативен туризъм в общината. ▪ Привличане на наши и чужди инвеститори за изграждане на туристическата инфраструктура ▪ Утвърждаване на културните събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови ▪ Подпомагане организирането на национални празници, изложби, концерти, театрални и шоу програми
<p>Мярка 2.5.3: Развитие на цялостна маркетингова политика за популяризиране на община Долна Митрополия като туристическа дестинация</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване и прилагане на общинска концепция за развитие на туризма ▪ Разработване и разпространение на рекламни материали ▪ Подкрепа и презентирание на възможностите за развитие на туризъм в околностите на Долна Митрополия ▪ Представяне на туристически борси ▪ Организиране на информационни турове

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568
Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

ИНДИКАТОРИ по Приоритет 2.5. : Развитие на туризма

- Брой реставрирани недвижимите културни ценности
- Брой разработени карти на недвижимите културни ценности
- Брой развита общата и специализирана туристическа инфраструктура
- Брой създадени общински брандове
- Брой посетители на създадения туристически културно – информационен център
- Брой проведени фестивали/ конкурси и други културни събития/ брой посетители
- Брой разработени общински концепции за развитие на туризма
- Брой изготвени рекламни материали
- Брой представяния на туристически борси
- Брой участници на информационните турове.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568
Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

Основен извод от изготвена междинна оценка на Общинския план за развитие на община Долна Митрополия е, че Стратегическа цел 2: Подобряване качеството средата в общината и повишаване привлекателността ѝ като туристическа дестинация е една от стратегическите цели, по която са изпълнени най-много дейности, като основна препоръка е да се продължават усилията в тази насока, а именно – за подобряване качеството средата в общината и повишаване привлекателността ѝ като туристическа дестинация, като акцент да бъде развитието на общината като туристическа дестинация, което ще има пряк положителен ефект върху качеството на живот и икономиката на Общината.

С цел община Долна Митрополия да изгради имидж като място за активна почивка и район, богат на събития и прояви, в ОСР 2014-2020 на област Плевен са заложили конкретни насоки за развитие:

- Ремонт на обособеното в село Байкал място за къмпинг и отдих;
- Изграждане на рибарско и яхтено пристанище, рибен пазар и яхт клуб в село Байкал;
- Изграждане на Екопътека и колоездачен парк –с. Байкал;
- Благоустрояване и хигиенизиране на вилна зона село Байкал;
- Изграждане на Крайдунавски паркове в селищата по брега на р. Дунав.

❖ Стратегия за местно развитие на Община Моцацей 2014-2020

Стратегията за местно развитие е насочена към местната общност. Тя обръща специално внимание на туризма като фактор, оказващ влияние върху

отделните сфери на общественно-икономическото състояние на общината, като планираните мерки в тази насока са:

- Подкрепа на местните действия чрез ефективни маркетингови мерки
- Практикуване на различни туристически продукти
- Рехабилитация и опазване на туристическия капитал
- Създаване на публично-частно партньорство в туризма
- Разработване на дейности по мониторинг и контрол в туризма

Основните цели за постигане на устойчиво развитие, залегнали и в стратегията, са:

- Развитие на основната инфраструктура на общината
- Опазване на околната среда
- Укрепване на социалното сближаване и намаляване на бедността
- Регенерация на селските райони.

Всички тези цели са пряко свързани и кореспондират и с целта на настоящия план, а именно: постигане и насърчаване на устойчивото икономическо използване на културните обекти.

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА В КОНТЕКСТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО

Управлението на публичните политики за развитие на туризма в България е преобладаващо централизирано. Стратегическата рамка за развитие на туризма в страната не приоритизира, а степенува по туристическа привлекателност всички потенциални форми на туризъм. Отсъстват фискални мерки за

стимулиране на предприемачеството в сектора, въпреки промяната през 2011 г. в Закона за ДДС, когато се приема единна ставка за туризма от 9%. Сериозна трудност в управлението на туризма на местно ниво произтича от ограничения финансов капацитет на общините и високата им зависимост от субсидирано и външно финансиране – дефицит на цялостната политическа и правна система за местно самоуправление в страната.

За разлика от България, управлението на туризма в Румъния е деконцентрирано и страната прилага разнообразен пакет от фискални мерки, които стимулират предприемачеството в сектора:

- Освобождаване от данък върху печалбата за 3 години за нови инвестиции в туристически съоръжения
- Освобождаване от данък печалба за 5 години за инвестиции в спа туризъм
- Освобождаване от данък върху реинвестираната печалба, при условие че са направени инвестиции за подобряване на туристическите съоръжения
- Други фискални стимули за обекти за туристическо настаняване, които са получили еко-маркировка.

Националният орган по туризъм към Министерството на икономиката на Румъния има 13 представители на регионално и местно ниво и 11 офиса в чужбина, отговарящи за популяризирането на Румъния в следните градове: Рим, Виена, Берлин, Париж, Мадрид, Лондон, Варшава, Москва, Ню Йорк, Пекин, Тел Авив. Страната е приоритизирала два основни сегмента на туризма: здравен туризъм и еко-туризъм. От началото на 2017 година, Националната агенция по туризъм на Румъния е трансформирана в Министерство на туризъм.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Важни за адресиране дефицити са ограничената информационна (комуникационна) обезпеченост по линия на България и Румъния и предлагания от тях туристически продукт; недостатъчната/неефективна реклама на двете страни и липсата на ясно изразени конкурентни предимства на двете държави като туристически дестинации. Проучените стратегически документи препоръчват включването на България и Румъния в общи туристически продукти с други държави, чрез формиране на туристически трансгранични продукти, като по този начин създават нови дестинации. Така се постига балансирано регионално развитие, подобряват се пазарните позиции на българския и румънския туризъм и се създава предпоставка за формиране на обща маркетингова политика в туризма.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
 ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
 ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

*** Институции и организации в областта на културно-историческото наследство и туризма

Институции и организации	България	Румъния
Централна власт	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Министерство на регионалното развитие и благоустройството ▪ Министерство на туризма ▪ Министерство на околната среда и водите ▪ Министерство на образованието ▪ Министерство на икономиката ▪ Министерство на земеделието и храните 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Национален орган по туризъм (НОТ) към Министерството на икономиката
Регионални власти	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Регионални съвети за развитие ▪ Регионални координационни съвети ▪ Областни управители 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Регионални агенции за развитие

www.interregbgr.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
 e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Институции и организации	България	Румъния
Местни власти	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Общински администрации ▪ Общински съвети 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Окръжни администрации ▪ Градски администрации
Музеи	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Регионални исторически музеи ▪ Местни музеи 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Регионални исторически музеи ▪ Местни музеи
Структури на гражданското общество (НПО)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сдружения в обществена полза ▪ Асоциации в обществена полза ▪ Местни инициативни групи ▪ Браншови сдружения на бизнеса ▪ Организации на работодатели ▪ Търговско – промишлени палати ▪ Туристически дружества ▪ Туристически сдружения 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сдружения в обществена полза ▪ Асоциации в обществена полза ▪ Местни инициативни групи ▪ Браншови сдружения на бизнеса ▪ Организации на работодатели ▪ Търговско–промишлени палати ▪ Туристически дружества ▪ Туристически сдружения

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

2.1. УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО НА ТЕРИТОРИЯТА НА БЪЛГАРИЯ

2.1.1. Общински съвет

Общинският съвет приема програма за развитие на туризма на територията на общината в съответствие с приоритетите на областната стратегия, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните туристически ресурси и потребности. Програмата за развитие на туризма предвижда мероприятия за:

- Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти
- Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите
- Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината
- Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма
- Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината
- Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения
- Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район

- Подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти

2.1.2. Кмет на община

- Разработва програма за развитие на туризма на територията на общината и отчета за нейното изпълнение и след одобрението им от консултативния съвет ги внася за приемане от общинския съвет
- Създава и ръководи консултативния съвет
- Създава Общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти (ОЕККТО)
- Определя категорията на туристически обекти по предложение на ОЕККТО в предвидените в този закон случаи
- Създава и поддържа общински регистър на категоризираните туристически обекти на територията на общината – част от Националния туристически регистър
- Предлага на общинския съвет да определи размера на туристическия данък след писмено становище на консултативния съвет
- Ежемесечно изпраща информацията от регистъра на електронен носител или по електронен път на министъра на туризма
- Събира статистическа информация и създава и поддържа информационна база данни за туризма на територията на общината съгласно наредбата
- Разработва и изпълнява програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации

- Сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на туризма на територията на общината в изпълнение на националната политика в областта на туризма
- Изготвя годишен отчет за разходването на събрания на територията на общината туристически данък и го публикува на интернет страницата на съответната община
- Осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи

2.1.3. Общински консултативен съвет

Кметът на община, на чиято територия има изградени и функциониращи места за настаняване, създава консултативен съвет по въпросите на туризма. Председател на консултативния съвет по въпросите на туризма е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице. В състава на консултативния съвет по въпросите на туризма участват с равен брой представители на местната администрация и на национални, регионални или общински музеи, от една страна, и на туристическите сдружения, вписани в Националния туристически регистър, и други физически и юридически лица, които имат отношение към развитието на туризма, от друга страна.

Консултативният съвет по въпросите на туризма обсъжда и одобрява програма за развитие на туризма на територията на общината и отчета за нейното изпълнение; прави предложения до кмета на общината и дава становища по въпроси, свързани с развитието на туризма на територията на общината, включително за размера на туристическия данък и неговото

разходване, и за членството на общината в съответната организация за управление на туристическия район.

2.1.4. Общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти

Към кмета на общината се създава общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти (ОЕЕКТО). В състава на ОЕЕКТО се включват с равен брой гласове представители на местната администрация, от една страна, и на местните, регионалните и браншовите туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, от друга страна.

2.1.5. Управление на ниво туристически район

Туристическият район се управлява от организация за управление на туристическия район (ОУТР). Организацията за управление на туристическите райони са доброволни организации, които чрез взаимопомощ и сътрудничество в интерес на членовете си и в обществен интерес извършват дейности, свързани с формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама на определена територия – туристически район.

В ОУТР могат да членуват туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, общински и областни администрации, научни организации, институти и училища в областта на туризма, сдружения на потребителите и други институции и организации, чието седалище или място за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

извършване на дейността е на територията на туристическия район, национални, общински и регионални музеи, национални и природни паркове, намиращи се на територията на района.

Организациите за управление на туристическите райони се създават за следните дейности:

- Разработване и прилагане на маркетингова стратегия на туристическия район в съответствие с националната маркетингова стратегия
- Изработване на лого и слоган на туристическия район
- Организиране провеждането на маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток в туристическия район и на анализи и прогнози за туристическото развитие
- Осъществяване на дейности по изграждане на бранд, връзки с обществеността и реклама на туристическия район
- Организиране и подпомагане дейността на туристическите информационни центрове в района
- Разработване и прилагане на стратегия за развитие на туризма, продуктови стратегии и годишни планове за развитие на туризма на територията на туристическия район в съответствие с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма
- Подпомагане дейността на областните управители и кметовете на общини при реализацията на стратегии и програми за развитие на туризма чрез становища и предложения
- Подпомагане кметовете на общини при изпълнението на задълженията им по Закона за туризма
- Реализиране на проекти по програми на Европейския съюз

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

- Създаване и поддържане на база данни за туризма в района - част от Единната система за туристическа информация
- Осъществяване обмен на информация, стандарти и добри практики
- Провеждане на дейности по обучение и повишаване качеството на туристическите услуги
- Подпомагане разработването, въвеждането и прилагането на доброволни системи за оценяване качеството на туристическите услуги и устойчивото развитие на туристическия район

Организациите за управление на туристическите райони осъществяват своята дейност в съответствие с националната политика в областта на туризма, провеждана от Министерството на туризма. Областните управители и кметовете на общини оказват съдействие на съответната ОУТР при изпълнение на функциите им.

2.2. УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РУМЪНИЯ

2.2.1. Министерство на Културата

Културното наследство е важен ресурс за идентичността на Румъния и за развитието на обществото, на мира и стабилността, основано на зачитането на правата на човека, демокрацията и правовата държава. Активното участие и модерното управление на този стратегически ресурс добавят към общността икономическа, социална и културна стойност.

В Румъния Министерството на културата осъществява дейностите по опазване, запазване, възстановяване и оползотворяване на културното

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

наследство, като предоставя специализирани консултации и изпълнение в областта.

Дирекция "Културно наследство"

Дирекцията за културно наследство координира конкретни дейности в областта на културното наследство чрез пряко сътрудничество с Националния институт за наследството, Областните дирекции за култура, съответно Община Букурещ и подчинените музейни институции. Отделът осигурява методологическото ръководство, одобряването на правилата за организация и функциониране, спазването на процедурите и одобрението на специализираните комисии на специфичните документи на културното наследство.

Сфери на дейност:

- Археология (обекти, подвижни обекти, открити чрез специални или случайни археологически изследвания)
- Сгради / сгради на наследството (паметници, ансамбли, обекти)
- Мобилно наследство (музеи, архиви, колекции и др.)
- Нематериално наследство (занаяти, игри, ритуали, форми на словесно изразяване и др.)

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

Общи задачи:

- предлага, разработва, обосновава или, в зависимост от случая, одобрява проекти на нормативни актове, съгласно закона, за сферата на компетентност;
- формулира предложения и коментари по проекти на нормативни актове, инициирани от други органи, чийто предмет е приложим и в областта на културното наследство;
- анализира и разработва отговори на интерпелации, искания, петиции или препратки, според случая;
- осигурява специализирани консултации в областта на опазването на националното културно наследство;
- сътрудничи с институции, работещи в областта на националното културно наследство, подчинени на Министерството на културата, с цел разработване на културни програми и проекти за опазване на културното наследство;
- предлага да уведоми компетентните органи при прилагане и предприемане на мерки за опазване на културното наследство съгласно закона;
- предлага съвместни проекти и програми със специализирани институции, органи или организации от чужбина;
- одобрява или приключва, според случая, правилниците за организацията и функционирането на държавните институции, подчинени на министерството, отговорно за опазването на културното наследство и деконцентрираните обществени услуги;

- осигурява изготвянето и приемането на проекти на нормативни актове за организацията и функционирането на специализирани комисии за културно наследство, организирани на министерско или местно ниво, съгласно закона;
- осигурява изготвянето и приемането на проекти на нормативни актове за организацията и функционирането на специализирани комисии за културно наследство, организирани на министерско или местно ниво, съгласно закона;
- оценява и предлага, в сътрудничество с Икономическата дирекция, за бюджета на Министерството на културата сумите, предназначени за упражняване на правото на придобиване на исторически паметници от група А и стоки, принадлежащи към националното културно наследство, съгласно закона;
- предлага историческите паметници да бъдат включени в Списъка на световното културно и природно наследство и Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО;

Окръжни културни дирекции

Съгласно правителствено решение №. 90/2010 за организацията и функционирането на Министерството на културата и националното наследство, актуализирана с последващи изменения и допълнения, Окръжната дирекция по култура има следните основни функции:

- изпълнява задълженията, предвидени от закона в областта на опазването на националното културно наследство;

- сътрудничи с държавните органи и специализираните институции за опазване и валоризация на активите на националното културно наследство и прилага в тази връзка правните разпоредби в тази област;
- участва, по искане на компетентните органи и заедно с тях, в действия за наблюдение на спазването на закона за авторското право и сродните му права;
- търси и получава, съгласно закона, от свое име или от името и за Министерството на културата и националното наследство, от органи на публичната администрация, от публични институции и от частни юридически лица, с дейност в областта на културата, изкуствата и информационните технологии, данни и информация, необходими за изпълнението на техните задължения;
- контролира спазването на задълженията за плащане на вноски в Националния фонд за култура, при условия и по ред, определени със закон;
- изпълнява всички други правомощия, установени от Министерството на културата и националната идентичност, в съответствие със закона.

III. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДВЕТЕ ОБЩИНИ

Дунавският лимес в Румъния е с дължина 1075 км и включва укрепителни системи зидани или почва (земни стени), крепости, градове, населени места, структурни елементи на мостове и пристанища. **Българският дунавски лимес** е с дължина от 471 км, с най-западна точка устието на река Тимок и най-източна – при град Силистра. Така, географският обхват на маршрута включва следните планови и териториално-административни единици:

(1) 3 румънски райони за планиране - Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, и 2

български райони за планиране - Северозападен район за планиране и Северен Централен район за планиране;

(2) 7 румънски окръзи - Mehedinti, Dolj, Olt, Teleorman, Constanta, Calarasi и Giurgiu, и 7 български области - Видин, Монтана, Враца, Плевен, Велико Търново, Русе, Силистра,

(3) 21 български общини – Видин, Кула, Ново село, Козлодуй, Оряхово, Лом, Никопол, Гулянци, Белене, Силистра, Ситово, Свищов, Русе, Борово, Ценово, Иваново, Сливо поле, Белоградчик, **Долна Митрополия**, Плевен, Велико Търново

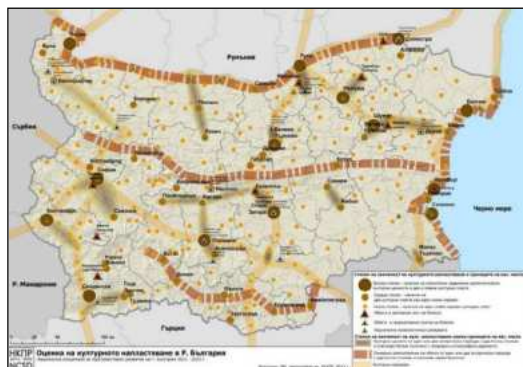

1. ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ

1.1. ИСТОРИКО-ГЕОГРАФСКИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Историко-географските характеристики и пространственото развитие на селищната структура в Община Долна Митрополия, разположена в западните части на Дунавската равнина и по долините на реките (Искър и Вит и техните притоци), са предпоставката за заселване на различни цивилизации по територията ѝ още от Древността. В тази връзка, културното наследство в общината е резултат от дългогодишното напластяване на отминали цивилизации и епохи, които носят специфична памет и идентичност на мястото.

Националната концепция за пространствено развитие на Република България представя културните коридори¹ и прави оценка за степента на значимост на културното напластяване, като община Долна Митрополия е представена с ниска степен – наличие на един слабо изразен културен пласт.

¹ Национални културни коридори (Източник: Национална концепция за пространствено развитие).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

В близост до територията на общината преминава **Дунавското културно направление**, представено от линейно разположени културни ценности от един или два исторически периода с идентични стилови и смислови характеристики.

Римският лимес (Danubius limes Romana) е оказал силно влияние върху развитието и културната идентичност на областта. По това време градовете по река Дунав се развиват като крепости и изпълняват преобладаващо отбранителни функции. Едни от най-значимите в региона са седалището на римския флот Сексагинта Пристас /Русе/, основан от император Веспасиан, крепостта „Нове“ /край Свищов/ и старият римски град „Улпия Ескус“ /село Гиген/.

В общината е проследено **културното пространство по оста Ловеч – Плевен – Гиген /Виа Траяна/** представено от културни ценности от един или два исторически периода с идентични стилови и смислови белези съчетани с природни и етнографски дадености.

Културните направления и идентичността на общината изразяват устойчивостта във времето на селищните взаимовръзки и трайно обособените урбанистични оси. Културните направления свързват важни елементи на културното наследство и традициите, които отразяват събития или периоди от българската и европейската историята. Те показват процесите на динамиката в пространственото развитие на селищната мрежа. Свидетелство за това са недвижимите културни ценности от Античността и Средновековието.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

1.2. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Възникването на населените места в общината и тяхното развитие е тясно обвързано с историята на тези земи, бита и културата на населението. Това е причината културното и историческо наследство да е тясно обвързано със селищната мрежа и обитателите на тази територия. Поради тази причина трябва да се търсят начини за бъдещо развитие и опазване на значителния културен потенциал на общината, което може да се случи освен чрез проучване и регистрация на нови обекти, реставрация, но и чрез развитието на културен, познавателен религиозен и други видове туризъм, разработване на туристически маршрути и тяхното популяризиране, предоставяне на достъп до обектите, без това да ги уврежда или поставя в риск.

Културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност.

Географската характеристика и пространственото развитие на селищната структура в община Долна Митрополия, разположена в Дунавската равнина, както и по долините на реките, са предпоставката за заселване на различни цивилизации по територията още от древността. Културното наследство е резултат от напластяване на отминали цивилизации и епохи, които носят специфична памет и идентичност на мястото.

Историческото развитие на Долна Митрополия се свързва още с Първата българска държава, когато на тази територия има сведения за селище, което е

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

просъществувало до XI век. С днешното си име, градът за първи път е споменат в официален документ през 1496 г.

Доброто стратегическо положение и добри транспортни връзки, благоприятните природо-географски условия са допринесли там да се активизира стопанска дейност и през 30^{те} години на XIX век да се оформи като едно от най-големите селища. Съществена роля за развитието на населеното място по това време има основаната производителна кооперация „Българска захар“ и пуснатата в действие към нея фабрика. Тези предпоставки са причината Долна Митрополия да бъде от проспериращите селища в Плевенския край, докато през 1977 г. е обявена за град. Всяко едно събитие и дейност от богатата история на територията са оставили своя белег върху културата и традициите на местното население, поради която причина е необходимо да се полагат усилия за запазване на това материално и нематериално наследство и за изявяване на истинската му стойност.

Взаимодействието на природата и човека е формирало многобройни културни пейзажи в общината. Културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които носят историческа памет и национална идентичност. На територията на общината са налични културни ценности - материални и нематериални свидетелства за човешко присъствие и дейност, които са с висока научна и културна стойност за индивида, общността и обществото в региона. Културното наследство в община Долна Митрополия е представено от археологически, исторически, архитектурно-строителни и художествени обекти, както и от природните ценности, народните традиции и културните обичаи.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Те дават възможност за изграждане на сътрудничество със съседните общини и формиране на зони за туризъм и рекреация, които в съчетание с народните традиции и културните обичаи на местната общност изграждат атрактивна културна среда.

В община Долна Митрополия са обявени 32 археологически, исторически, художествени и архитектурно-строителни обекта, обявени за недвижими културни ценности, от които 4 са с категория „национално значение“:

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Таблица 1. Недвижими културни ценности в териториалния обхват на община Долна Митрополия Източник: Национален институт за недвижимо културно наследство.

№	Населено място	ОБЕКТ /собственост, адрес, локализация/	Вид	Категория
1.	с. Байкал	Църква "Св. Георги"	Художествен	
2.	с. Байкал	Старо селище, м. "Дълбок дол", 2 км западно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
3.	с. Байкал	Старо селище - Захмед, 5 км югоизточно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
4.	с. Байкал	Лобно място на септемврийци, 500 м западно на брега на река Дунав	Исторически	Национално
5.	с. Божурица	Църква от 1875 г.	Паметник на културата	

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

№	Населено място	ОБЕКТ /собственост, адрес, локализация/	Вид	Категория
6.	с. Божурица	Голям камък с форма на кръст, м. "Манастира"	Археологически	
7.	с. Брегаре	Черкезки гробища, м. "Боруна", 2 км североизточно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
8.	с. Брегаре	Лобно място на Цветан Гевезов и В. Ботев	Исторически	Местно
9.	гр. Долна Митрополия	Паметник – Братска могила, южно от селото	Исторически	Местно
10.	гр. Долна Митрополия	Старо селище, м. "Барата"	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
11.	с. Горна Митрополия	Църква от 1869 г. Църква "Св. Троица"	Паметник на културата Архитектурно-художествен Художествен	

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

№	Населено място	ОБЕКТ /собственост, адрес, локализация/	Вид	Категория
12.	с. Гостиля	Католическа църква	Архитектурно-строителен	
13.	с. Гостиля	Къща на Гюро Топчиев	Архитектурно-строителен	
14.	с. Комарево	Църква “Св. Троица”	Художествен Архитектурно-строителен Художествен	
15.	с. Крушовене	Църква “Св. Димитър”	Художествен	
16.	с. Ореховица	Църква “Св. Симеон Стълпник”	Художествен	
17.	с. Ореховица	Могили, край селото	Археологически	Национално
18.	с. Ореховица	Римски водопровод, до селото	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
19.	с. Победа	Конюшня на АПК “Г. Димитров”, бивш конезавод “Княгиня”	Архитектурно-строителен	

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

№	Населено място	ОБЕКТ /собственост, адрес, локализация/	Вид	Категория
20.	с. Подем	Античен некропол, в селото	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
21.	с. Подем	Могила, м. "Тумбата"	Археологически	Национално
22.	с. Рибен	Църква "Св. Никола/й/"	Художествен Архитектурно-художествен Художествен	
23.	с. Рибен	Батареи, м. "Сборите", 500 м северно	Исторически	Местно
24.	с. Рибен	Градището при с. Рибен	Народна старина	
25.	с. Рибен	Римска крайпътна станция, м. "Градището", до селото	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Национално
26.	с. Рибен	Праисторическо селище, шосето за	Архитектурно-строителен от	Местно

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

№	Населено място	ОБЕКТ /собственост, адрес, локализация/	Вид	Категория
		Плевен, 4 км южно	Античността и Средновековието	
27.	с. Рибен	Праисторическо селище, “Височковата воденица”, 2 км северозападно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
28.	с. Славовица	Църква “Св. Параскева”	Художествен	
29.	с. Ставерци	Църква “Св. Параскева” от 1869 г.	Паметник на културата Художествен	
30.	с. Ставерци	Римска крепост, м. ”Калето”, 3 км югозападно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	
31.	гр. Тръстеник	Църква “Успение Богородично”	Художествен Архитектурно-художествен Художествен	
32.	гр. Тръстеник	Четири могили, източно от селото	Археологически	

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Културното наследство в общината е концентрирано в **Рибен, Подем, Ореховица и Байкал** като именно в тях се намират недвижимите културни ценности с категория „национално значение“. Те свидетелстват за историята, бита и културното развитие на местното население.

Римският лимес (Danubius limes Romana) е оказал силно влияние върху развитието и културната идентичност на общината. По това време градовете по река Дунав се развиват като крепости и изпълняват преобладаващо отбранителни функции. Едни от най-значимите в региона са **седалището на римския флот Сексагинта Пристас (Русе), основан от император Веспасиан, крепостта „Нове“ (край Свищов) и старият римски град „Улпия Ескус“ (село Гиген).**

Археологическите разкрития показват богато културно наследство. В някои от населените места в общината са открити останки от антични некрополи, антични селища – в местността Сухия геран, югоизточно от село Божурище са намерени части от римски път, за който се твърди, че е пътят, свързвал Ескус с Филипопол – Карпатите с Бяло море и е минавал през Ад Пута (Рибен) със Сторгозия (Плевен). Първите поселища в обхвата на територията на община Долна Митрополия са от тракийско време, населявани от племената – трери, ундикензи и трибали.

От епохата на Римската империя са останали праисторически селища в **местността „Селище“ – Palatium** – североизточната част на село Байкал около 100 дка, I в пр. н. е. На запад от град Palatium се намира некропол, в който са открити саркофази с богат култов инвентар. В близост до с. Байкал има следи от две непроучени селища, където е намерен глинен съд от II-III в. с изображение на човешко лице, който днес е експониран в историческия музей

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

в град Плевен, както и бронзов меч от бронзовата епоха, съхраняващ се в Националния археологически музей в град София.

Улпия Ескус

Улпия Ескус (на латински: Ulpia Oescus) е сред основните градове на римската провинция Долна Мизия (Moesia Inferior). Древноримският град е разположен на изток от село Байкал на 3 км. в местност „Градище“ близо до село Гиген, община Гулянци, област Плевен. Античният град е добре проучен и са установени границите му.

Разкрити са голяма част от укрепителната система, част от града, разкрити са и монументални административни и култови сгради, както и главна улица и форума, градската канализация, част от монументалната обществена сграда с отоплителна инсталация-хипокауст. Открита е и мозайка с театрална сцена от комедията „Ахейци“ от Менандър, храмът на богиня Фортуна. Атрактивно за туристите е и музеят с лапидариум в близост до античния град.

В териториалния обхват на общината недвижими културни ценности с архитектурна и художествена стойност са разположени както следва:

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, е-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- град Тръстеник – църква „Успение Богородично“

Църква „Успение Богородично“ е построена в периода от 1880 до 1886 година и осветена на 15 август 1886 г. от митрополит Константин. Изградена е от камък, тухли, вар и пясък, с централен купол. Първото изографисване е направено от неизвестен зограф и е заличен през 1938 г. Втората зография е извършена от Илия Певев през 1942 г. Иконостасът е дървен, а иконите са дело на Нестор Траянов. До църквата се намират килия с две стаи и камбанария, строени през 1937 г.

- село Оряховица – църква „Свети Симеон Стълпник“

Църквата „Свети Симеон Стълпник“ е обявена за паметник на културата. Построена е с волните пожертвувания и труд на местното население и бежанците от Беломорска Тракия и Македония, заселили се тук след Освобождението от Турско иго. Официално е открита и осветена през 1896 г. от врачанския митрополит Константин.

По-късно е изписана от Никола Попов, ученик на Данаил Несторов от Дебърската зографска школа. Сградата на Основно Училище „Христо Смирненски“ също е забележителна и оформя един архитектурен ансамбъл в

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

центъра на селото, заедно със сградата на общината, читалището, битовия комбинат и пощенската служба. В двора на училището се намира и паметникът на загиналите през Балканската война 1912-1913, Междусъюзническата война 1913 и Първата световна война 1914-1918. Паметникът е от пирамидален тип. Дата на откриване: 1 януари 1914 г.

- село Рибен –църква „Свети Никола“

Църквата се намира в самия център на селото и е реставрираната и обновена като обликът ѝ е възврънат с помощта на кметството, дарители от селото и помощи, предоставени от различни организации.

- ❖ село Горна Митрополия –църква „Света Троица“

Храмът “Света Троица” е паметник на културата, построена е през 1869 г., като според някои специалисти градежът е бил дори по-отдавна, а църквата е ремонтирана и достроявана още през Възраждането. След Освобождението е издигната камбанарията заедно с купола и притвора. В храма има малко изображения на светци, но орнаментиката му е богата. Стенописите най-вероятно са от 20-и век, но иконостасът, иконите и вратите са от епохата на Възраждането.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

В двора на църквата “Света Троица” в Горна Митрополия има още една постройка. Исторически източници, а и местни жители твърдят, че в нея по време на Руско-турската война се е помещавал лазарет на д-р Николай Пирогов, където са лекувани болни по време на Руско-турската война от 1877/78 г.

- село Ставерци –църква „Света Параскева“

Църквата “Св. Параскева”, построена през 1868 г., е обявена за паметник на културата. В далечната 1858 г. тогавашните първенци в селото Иван Панов, Вълчо Радоеца, Пано Панов, Марин Сурджията и др.

направили прошение до султан Абдул Азис да им бъде дадено разрешение за строеж на църква. Църквата се строи в продължение на десет години. Постройката е кръстосана, състои се от притвор, средна част и олтар. Размерите са 18 аршина дължина, 12 аршина широчина и 6 аршина височина. Строежът е от камъни и тухли. Главен майстор е бил Кръстю Правчанина и още - Вуто, Герго и Братан. На входната западна врата на горния праг има надпис ”Ей храм построи се в 1868 г. от малки и велики чеда на с. Ставерци”. Иконите са изработени от художниците Христо и Иван Дренски от град Троян. Храмът е осветен от архиерей Паисий Врачански. Свещеници, обслужващи храма, първо са идвали от Кнежа, а след това - Димитър Цветков от с. Кунино, йеромонах Евтимий, свещеник Павел Ил. Попов от Ставерци, Христо Дочев от с. Върбица,

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, е-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Владимир Дренски от Дупница, Данаил Василев от Върбица, зет в Ставерци, и сега - от свещеник Бойко от с. Ореховица. През последните години е направен основен ремонт, благодарение на усилията на кмета на селото Сергей Кожухаров.

- село Гостиля – църква „Пресвето сърце Исусово“ и Банашката къща.

„Пресвето сърце Исусово“ е християнска църква в Гостиля, Северна България, част от Никополската епархия на Римокатолическата църква. Църквата е енорийски храм. Още през първата година от своето пребиваване отец Амброзий Галярди успява да изгради малка църква и енорийска къща, покрити със слама. След това се заема да събира средства за построяване на нова масивна църква. Епископ Яков Раасан му помага да набави средства от Франция. Средства са събрани и от старите католически села в епархията. Сградата е проектирана от архитект Джовани Мосути, който е работел в Търново по това време и е завършена през 1904 г. На празника на „Пресвето сърце Исусово“ през следващата година, храмът е осветен от епископ Раасан. През лятото на 1906 г. камбанарията на църквата пада, в резултат на което покривът на църквата е повреден. През 1923 г. с помощта на средства събрани от Белгия, църквата е основно ремонтирана от отец Рихард Хофман. След три години е построена и нова камба нария, отново с дарения

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

от Холандия и Германия. По случай вековния си юбилей в началото на XXI в. вътрешна част на църквата е изцяло обновена, през 2016 г. храмът е ремонтиран отвън. Храмов празник – първи петък след осмината на Тяло Христово.

Многобройни са регистрираните НКЦ от различни епохи – праисторически селища, антични градове и акрополи, римски пътища, средновековни градове и др.

Археологически недвижими културни ценности:

с. Байкал – сравнително ново село, изградено над античния град Палациум: Праисторически селища – м. Захмет, м. Ямандидол, м. Широк дол и м. Селище, Антични некрополи – вдясно от пътя за Гиген и на запад от Палациум, Античен паметник – до Дунавския град, Античен водопровод – над селото, Антични селища – м. Захмет и м. Широки дол, Римски път – югоизточно от селото и южно от селото, Средновековни селища – м. Зехмет и м. Ямандидол

с. Биволаре – средновековни селища – м. Чепинци и Средновековен каптаж – м. Чепинци.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

с. Божурица - Село Божурица е старо, средновековно селище. В турски документи от средата на XV век то е регистрирано като тимар на охраната на Никополската крепост под името Кацамуница: Римски път – м. Сухия геран, Средновековно селище – м. Дръмката, Средновековен некропол – м. Новачане.

с. Брегаре – Антична крепост – Калето, Античен некропол – на левия бряг на р. Искър.

с. Гостиля - Село Гостиля е заселено през 1890 г. от българи преселници от Банат. Изградено е над старо, късноантично селище: Антично селище – в центъра на селото, Античен некропол – на южния край на селото, Средновековен некропол – до свинарниците.

с. Комарево – Праисторическо селище – м. Припека и Осойна, Антично селище – м. Припека и Осойна, Античен некропол – м. Припека и Осойна, Антично селище – вляво от пътя за с. Крета, Античен некропол – в чертите на с. Комарево.

с. Ореховица - Село Ореховица е старо, средновековно селище, регистрирано в турски документи от средата на XV век под името Раховица като тимар към крепостта Хлуник (неустановена за момента крепост в близост до Никопол), като мезра Раховица към земята Плевен, като тимар Раховица, който участва във военни походи. Част от село Раховица през същото столетие е причислена към земята Гиген. Съществуването на селото през следващите столетия – XVI –XVII век е документирано в регистрите за войнуци към каза

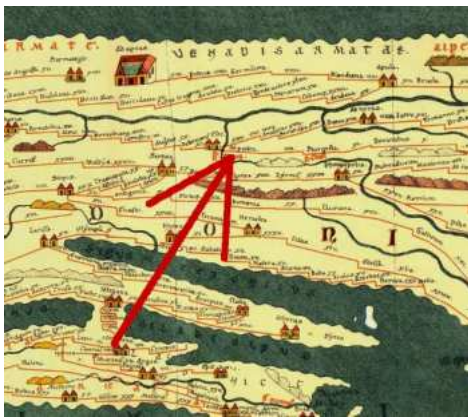
www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

Нийболу под името Раховче: Антична крепост – Калето, Антично селище – м. Ченгене сарай, Античен каптаж и водопровод – м. Царевец.

с. Подем – Мъртвица – Антична сграда – в района на селото, Античен некропол – в югозападните райони на селото.

с. Рибен – Ad putea², Рибене, Рибне – Село Рибен е старо средновековно селище, регистрирано в турски документи от средата на XV век като зеамет от хасовете на Никополската крепост под името село Рибене. Съществуването на селището през следващото XVI столетие е документирано в регистрите за войнуги към Нийболу: Праисторическо селище

– Такарско, в м. Над езерото, Антична крайпътна станция и крепост – Ad putea, Античе н некропол – м. Пукалица, Антично селище – м. Царевец, Античен некропол – м. Царевец, м. Девичина могила, Антично селище – м. Девичина могила, м. Голяма усойна. Името на селото идва от някогашното римско селище и пътна станция Ad Putea. Намирало се е на територията на днешното землище на селото и се е наричало Рибна града, заради многото риба в реката. Местността Езерото, която днес е вододайна зона за селото и град Гулянци, по време на турското иго е била открито езеро. Когато синът на местния ага се удавил там, агата заповядал на селяните да натрупат тръни покрай брега и да

² Ad Putea на Пойтингеровата карта

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

затлачат езерото. Оттогава до наши дни то напълно е изчезнало и се е превърнало в подземен източник на вода.

с. Славовица – Антично селище – м. Совата, Антична каменоделна – м. Манастира.

с. Ставерци - Село Ставерци е старо средновековно селище, документирано под същото име или под името Иставриче и Иставерче в регистрите за войнуци към крепостта Нийболу от XVI-XVII век: Антична крепост Калето, Антично селище, Античен некропол и гробница.

гр. Тръстеник - Тръстеник е старо средновековно селище, регистрирано в турски документи от средата на XV век, като тимар под същото име – Тръстеник към крепостта Хлуник (неустановена в близост до Никопол): Антично селище – м. Щърбашки геран, м. Парцелите, Античен некропол – м. Парцелите, м. Четирите могили.

През 1992 г. НИПК декларира като исторически паметници възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните 1885, 1912–1913, 1915-1918, 1944-1945 г. Основание за това се явява, „отношението на тези обекти към значими събития от българската история, тяхната съхранена автентичност, историческа документалност и художествена стойност на част от тях. Така те стават част от Културното наследство на България и за тях стават задължителни всички нормативни актове, регламентиращи тяхното опазване. В Закона за военните паметници, те са представени като „недвижимо материално свидетелство в памет и прослава на военнослужещите от Българската армия,

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

взели участие във война, водена от българската държава, на загиналите български военнослужещи при участие в операции и мисии извън територията на страната и при изпълнение на служебния им дълг в мирно време за защита на населението, както и на участниците в Българското опълчени по време на Руско – турската освободителна война и на участниците в Македоно-одринското опълчени. Военните паметници са военните гробища, гробници, костници и мавзолеи”.

Според закона, „Координацията по въпросите на издирването, проучването, картотекирането, опазването, поддържането, възстановяването и изграждането на военните паметници в страната се осъществява от областна комисия ”Военни паметници” към областния управител”. В нейния състав участва представител на МО, чрез който министерството осъществява контрол върху дейността на комисията.

Съгласно регистъра на военните паметници, поддържан от Националния военноисторически музей, военните паметници в община Долна Митрополия са следните: Архитектурен паметник-костница на загиналите във войните в гр. Тръстеник; Паметник на пилота Павел Павлов в гр. Тръстеник; Архитектурно-скулптурен паметник на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г. в с. Ставерци; Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г. в с. Славовица; Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. в с. Рибен; Паметна плоча на загиналите от с. Рибен във Втората световна война в с. Рибен; Паметна плоча на загиналите от с. Подем в Отечествената война в с. Подем; Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г. в с. Оряховица; Паметен знак-плоча на загиналите от с. Крушовене във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г. в с. Крушовене;

www.interregobg.eu

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Паметник на загинали летци при изпълнение на служебния си дълг в с. Крушовене; Паметна плоча на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г. в с. Гостиля; Архитектурно-скулптурен паметник на загиналите във войните жители на с. Горна Митрополия; Паметник на Стефан Стефанов в с. Горна Митрополия; Паметник на загиналите във войните в Долна Митрополия; Паметник на летеца-пилот Желю Манолов в Долна Митрополия; Паметен знак - възпоменателна чешма в памет на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г. в с. Биволаре.

В памет на загиналите при последния бой за Плевен руски войни от 18 пехотен Волгородски полк в Руско – турската освободителна война е издигнат паметник – братска могила намиращ се в гр. Долна Митрополия.

В центровете на гр. Долна Митрополия и село Горна Митрополия е издигнат паметник – обелиск на Пирогов. През 2005 г. е открит в гр. Долна Митрополия паметник на загиналите в Балканската, Междусъюзническата, първата и втората Световни войни.

В пространствената структура на община Долна Митрополия се наблюдават множество **надгробни могили** (22 на брой), като голяма част от тях са концентрирани около селата Божурица, Славовица, Тръстеник и Байкал. Сред тях: Лазарова могила и Турска могила в с. Славовица; Четирите могили в с. Тръстеник и др.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

1.3. КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО, КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА РАЗВИТИЕТО НА КУЛТУРЕН И РЕЛИГИОЗЕН ТУРИЗЪМ

Туризмът на територията на Община Долна Митрополия се развива на основата на културното наследство, представено от археологически, исторически, архитектурно-строителни и художествени обекти, както и от природните ценности, народните традиции и културните обичаи. Всички тези културни ценности дават възможност за изграждане на сътрудничество със съседните общини и формиране на зони за туризъм и рекреация, които изграждат атрактивна културна среда.

Слабите страни на културния туризъм се изразяват главно в недостатъчната диверсификация на предлагането на културен туризъм по неговите подвидове – познавателен, развлекателен, образователен и други, силно изразената сезонна посещаемост на обектите на културния туризъм в страната, липсата на маркетингови умения за позициониране на музеите на туристическия пазар и привличане на туристическо търсене, както и недобрата нормативна база по отношение на опазването и използването на културните ценности и антропогенните

туристически ресурси и развитието на видовете и формите на културния туризъм.

Обекти на културния туризъм на територията на общината:

- древноримско селище „Улпия Ескус” - намира се на 3 км. От с. Байкал в посока с. Гиген, асфалтов път с възможност за велопоход;

- наблюдаване на изпълнение на група за автентичен фолклор „Калушари” - НЧ „Пробуда” или района на пристанището/хижа-ресторант „Байкал”
- римски кладенец/римски път —с възможност за велопоход

Популяризирането на гореописаните обекти би допринесло в голяма степен за развитието на туризма в община Долна Митрополия, макар и очакванията да не са за прекалена мащабност. На инфраструктурата, обслужваща туристическите обекти, също следва да се обърне внимание. За по-качествен и пълен туристически продукт следва да се помисли в посока съвместна работа със съседните общини и посещение на други близки забележителности.

Според данни на НСИ, на територията на община Долна Митрополия няма изградени хотели. Средства за подслон и места за настаняване на туристи и посетители на общината са вили, бунгала и общинска хижа. Липсва и туристически информационен център. Основно местата за настаняване се намират в село Байкал, което го определя като основна туристическа дестинация и курортно селище в общината.

Част от културно-познавателния туристически продукт е и **религиозният туризъм**. Липсата на ограничения от религиозен характер, съществуващата свобода на вероизповеданията у нас, разбирането и подкрепата от страна на правителството, обществото и църковните институции осигуряват добри възможности за съчетаване на религиозния с елементи на културно-познавателния туризъм и пълноценно използване на наличния потенциал. Въпреки богатството на страната от религиозни обекти, този вид туризъм не се предлага значимо в нито един туристически район.

В предходните раздели бяха описани църквите в териториалния обхват на общината, представляващи недвижими културни ценности с архитектурна и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

художествена стойност и криещи голям потенциал за развитие включително на религиозния туризъм.

Като негови слаби страни могат да бъдат обособени неподдържаната или липсваща пътна инфраструктура до манастирите, липсата на указателни табели, недобре поддържаните манастири, липсата на добре обучени туристическите кадри (екскурзоводи) на религиозна тематика. Недостатък е и слабото комуникационно представяне на българските религиозни обекти като обекти за туризъм. Продуктовите програми и оферти за предлагане на поклоннически туризъм са малко на брой и обхващат незначителен брой обекти, което е пречка за разгръщане на потенциала на страната като дестинация за този специфичен вид туризъм и неговото бъдещо развитие и трайното му налагане на туристическия пазар.

1.4. Културни институции

1.4.1. Музей на въздухоплаването

В гр. Долна Митрополия функционира **Музей на въздухоплаването**, създаден през 1983 г., чиято сграда се намира в сградата на бившето Военновъздушно училище „Георги Бенковски“. Експозиционното пространство конструктивно е разделено на три зали, в които са представени експонати от музейната колекция на бившето Военновъздушно училище, от Стаята на воинската слава на поделение 24870 – Каменец и материали, постъпили като дарения от приятели на музея. Музейният комплекс включва и външна експозиция, в която са представени реални макети на самолетите УМиГ-15,

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

МиГ-17, МиГ-21, L-29, както и ЗРК „Двина”, разположени около Дома на културата и в района на централната алея.

1.4.2. Читалища

Съгласно чл.2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни институции в населените места. Те са изконни носители на българския дух и култура през вековете и носят в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото. Тяхната задача е да откликват на нуждите на местното население, да участват активно в обществения живот и да бъдат притегателни културно образователни и информационни центрове.

На територията на община Долна Митрополия функционират 16 народни читалища (във всяко населено място) с численост 28.5 щ.бр., както следва: НЧ Пробуда – 1925 г., с. Байкал; НЧ Пробуда – 1927 г., с. Биволаре; НЧ В. Левски – 1911 г., с. Божурица; НЧ Христо Ботев – 1924 г., с. Брегаре; НЧ Г. Раковски, с. Гостиля; НЧ Искра – 1923 г., с. Горна Митрополия; НЧ Просвета – 1927 г., гр. Долна Митрополия; НЧ Наука – 1905 г., с. Комарево; НЧ Саморазвитие – 1887 г., с. Крушовене; НЧ Отец Паисий, с. Ореховица; НЧ Зора – 1990 г., с. Победа; НЧ Пробуда – 1907 г., с. Подем; НЧ Х.Георгиев-1915 г., с. Рибен; НЧ Д. Благоев – 1926 г., с. Славовица; НЧ В. Левски – 1898 г., с. Ставерци; НЧ Неофит Рилски – 1872 г., гр. Тръстеник.

От 2008 г. част от читалищата са включени в програма „Глоб@лни библиотеки -България“, която цели да улесни достъпа до информация, знания, комуникации, електронно съдържание и услуги за общността чрез мрежата на

обществените библиотеки, като в рамките на пет години да повиши степента на използване на библиотеките в цялата страна и помогне на българските граждани да се приобщят към глобалното информационно общество. Към настоящия момент по тази програма

работят 5 читалища.

От 2012 г. читалищата на територията на община Долна Митрополия са членове на **Сдружение „Плевенски обществен фонд „Читалища“**, което активно работи за развитие на читалищната мрежа в малките населени места, за въвеждане на съвременни практики и модели за работа, които да превърнат читалищата в модерни културно-просветни центрове.

В читалищата са сформирани самодейни колективи – **танцови, певчески, театрални, организират се празненства, конкурси, събирания**, като през последните години се наблюдава сериозно увеличение на броя на самодейните състави, което говори за засилен интерес към различните форми на културни дейности.

1.4.3. Културен календар

Културният живот в общината се реализира основно чрез посещения на културни мероприятия организирани от местните училища, читалища или общината. В общината се полагат дейности насочени към облагородяване на културната инфраструктура и обогатяване на културния живот, създаване на нов културен облик и културна идентичност на населените места на територията на общината. Сформираните самодейни клубове, които развиват културния живот и дейност в по-отдалечените населени места, са единствената възможност за развлечения от подобен характер.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

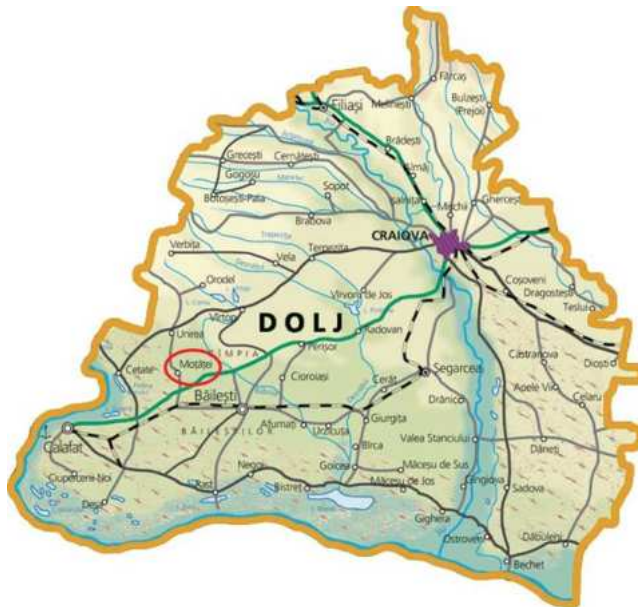
БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

В културния календар на община Долна Митрополия са включени и се отбелязват множество национални празници, изпълняват се разнообразни ритуали и обичаи характерни за общината, като в тях могат да вземат участие лица от всички етнически групи. В Народните читалищата са сформирани самодейни колективи – танцови, певчески, театрални, организират се празненства, конкурси, събирания.

2. ОБЩИНА МОЦАЦЕЙ

2.1. ИСТОРИКО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Община Моцацей се намира на 20 километра от румънския град Калафат, част е от окръг Долж. Долж е окръг, разположено в югозападната част на историческия район на Олтения в Румъния, разположен в най-плодородната и плодородна територия на Румънската равнина, в район, който с течение на времето предлага климатични

условия и особено най-благоприятната почва.

Населението на община Моцацей е 7 хиляди жители. Районът е земеделски, през него минава река Баласан и трасето на международен път Е 79.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, е-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

Местността се характеризира с добре запазена природа и чиста околна среда, наличие на народни обичаи, както и културно-исторически паметници, предпоставка за развитието на туризъм.

2.2. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

На територията на община Моцацей има две културни къщи. Православната християнска духовност в общината е представена от осем енории (четири православни, три адвентистки, една петдесятница), които са заимствали някои елементи от православния култ и тракийския фолклор на нашите предци, успявайки да се разграничат и така да създадат оригиналния местен стил. Наличието им е предпоставка за развитието на религиозен туризъм. на

В административната територия на община Моцацей, съгласно Националния план за устройство на територията - Раздел III - Защитени територии - и Списък на историческите паметници, одобрени с приложението към Заповед №2314/2004 г. на министъра на културата и религиозните въпроси, се намират следните исторически паметници:

- позиция № 461, исторически паметник код DJ-II-m-B-08259 - църква "Свети Николай" от с. Добридор (1845)
- позиция № 531, исторически паметник код DJ-II-m-B-08322 - църква "Свети Николай" от с. Моцацей (1802-1804 - реставрирана 19-ти век)
- позиция № 686, исторически паметник код DJ-IV-m-B-08464 - Каменния кръст от с. Моцацей-Гара (1770)

❖ Църквата "Свети Николай", Община Моцацей

Църквата "Свети Никола", посветена на Св. Николай гледа към селото, тъй като е построена на високо място и заема централно място в община Моцацей. Първоначално църквата е била направена от дърво, но е била опожарена през 1843 г. и е заменена с тухлена през 1845 година. Поради

доста лошото ѝ състояние, тя е била изцяло разрушена, като през 1914 г. започва изграждането на сегашната църква, която е кръстовидна.

Построена е от енорияш Стоян Стенческу, а по-късно от сина му Йоан Стоян Стънческу и съпругата му Велица с помощта на друг енорияш Йоан Ионеску. Изрисуването на църква приключва през 1922 г., а до 1924 г. са монтирани мебелите и другите съоръжения.

Църквата е благословена на 3 май 1925 г. от архиепископа на окръг Римонику, Негово Светейшество Вартоломей Станеску, от протопопа Радуграмеску и от свещеника Михай Амзулеску.

Енорията, построена през 1915 г., се състои от енорийска къща от три стаи, малък район и църковна веранда. Параклисът вътре в гробището е построен преди 1910 година.

Камбанарията е построена през 1932 г. от Йоан Стоян Стънческу със съдействието на селските енории. Преди построяването на камбанарията,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

западната кула е била използвана за тази цел. Земетресението през ноември 1940 г. вреди на част от църквата, особено на Източната кула.

Свещеници: Йоаким Попиян, Йоан Мошакчану, М. Брабеяну, Григоре Думитреску, Думитру Райеа, Михай Амсулеску, Георге Рошеску, Н. Никола, Йоан Пиротеала, Йоан Кожокару, Йоан Жоржеску.

На 1 септември 1964 г. Думитру Диаконеску е назначен за свещеник от втора степен заради бакалавърското си богословие, а на 1 януари 1965 г. е повишен в енорийско свещеничество.

Енорийските певци са: Х. Могачану, Думитру Попеску Граматик, Штефан Капрарен, Марин Главан и Георге Шиганеле. Интендант Младин Гн. Йоана.

❖ Църква Св. Никола - с. Добридор, Моцацей

Църквата "Свети Никола" в с. Добридор е в списъка на историческите паметници, изготвен от Националния институт за наследството на Румъния, №. DJ-II-B-08 259 м. Това е исторически паметник, построен през 1845 г. на мястото на бивша църква-бордей. Нейните строители са двама македонски братя и сестри.

На външните стени няма рисунки, те са боядисани в черно и тъмна пепел. Интериорната живопис е изпълнена в необичаен стил.

Някои от обектите в църквата са на повече от 200 години и са включени в Националното културно наследство.

www.interregobg.eu

В двора на църквата се намира камбанарията, построена през 1904 г., както и някои каменни кръстове на над 150 години, на герои, всеки със своя история.

3. ВРЪЗКА МЕЖДУ КУЛТУРАТА И ТУРИЗМА. КУЛТУРНИЯТ ТУРИЗЪМ КАТО ФАКТОР ЗА ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ В ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН

Културният туризъм е един от най-големите и печеливши сектори в туризма заради

своята уникалност и история. Културно-историческите забележителности, фолклорът и традициите са тези елементи, които привличат туристите, а и в същото време допринасят за развитието на туризма в дадените страни. Именно по този начин се спомага за разрастването на икономиката и привличането на капитал. Туризмът е интегриран в културното развитие и подпомага запазването на наследството. Това взаимодействие между туризма и културата се разглежда като една от най-важните причини за насърчаване на пряката връзка между тези два елемента. Тя е дори по-значителна, като се има предвид нарастващото им значение за икономиките по света.

Взаимоотношението между култура и туризъм може да бъде разгледано двупосочно, като се извадят ползите за всяка една от страните.

1) Ползи за туризма от взаимодействието с културата

- Подобряване на основния продукт
- Подобряване на образа на дестинацията
- Увеличение на потреблението и продължителността на престоя
- Повишаване на удовлетвореността на туристите с уникален продукт

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

- Стимулиране на повторното посещение
- Стимулиране на местното и регионалното търсене
- Откриване на нови пазарни сегменти

2) Ползи за културата от взаимодействието с туризма

- Реализация на допълнителен източник на доходи
- Разширяване на пазара и нов сегмент от посетители
- Развитие на професионалното управление на културните ресурси
- Осъществяване на по-добър контрол върху използването на културните ресурси
- Осъществяване на по-добър културен образ сред местното население

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ

1. SWOT АНАЛИЗ. МАТРИЦА НА СИЛНИТЕ, СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ

Процесът на определяне на първостепенните приоритети, цели и мерки при построяването на общия план управление, възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на историческите и културни обекти на двете общини е целесъобразно да започне с анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT анализ/.

Стъпвайки на базата на този подход ще бъде възможно да се формулират насоките за действие за максималното използване на силните страни за реализация на съществуващите възможности и потенциал, както и да се използват тези възможности за преодоляване на слабостите и елиминиране или редуциране на заплахите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

Матрица на силните, слабите страни, възможностите и заплахите

Силни страни	Слаби страни
<ol style="list-style-type: none"> 1. Добри природни дадености, наличие на защитени територии и културно исторически забележителности 2. Високо мотивирани местни общности за съвместна работа и обогатяване на туристическите услуги в трансграничния регион 3. Потенциал за развитие на нови видове туризъм (културен, религиозен) 4. Широкообхватно културно-историческо наследство с обекти от национално значение 5. Устойчиви взаимоотношения между двете общини в реализацията на общи проекти в сферата на културно- историческия продукт и промоция 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Небалансирано икономическо и туристическо развитие на територии от целевия регион, вкл. влошаваща се демографска картина на целевия район 2. Небалансирана форма на управление на обекти от маршрута от двете страни на Дунав 3. Недостатъчно приоритизирано развитие на културно-историческия туризъм от национални, регионални и местни власти 4. Слаба координация между субектите на управление на културно-историческия туризъм в региона 5. Липса на разпознаваем имидж на трансграничния регион Румъния-България като културно-историческата туристическа дестинация

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

<p>6. Наличие на финансиране в рамките на различните европейски програми и фондове</p> <p>7. Наличие на приоритетност в стратегическите документи на двете общини за развитие на културно-историческия туризъм</p>	<p>6. Изоставане на развитието на археологическите обекти по отношение на допълнителни разкопки, консервация и експозиция</p> <p>7. Липса на значителна посещаемост на археологическите обекти в двете общини</p> <p>8. Значително изоставане на инфраструктурата до археологическите обекти в двата региона. Ниско качество на общата техническа инфраструктура на второстепенни обекти от българската част на маршрута</p> <p>9. Ниско равнище на туристическия маркетинг по отношение на културно-историческите ценности</p> <p>10. Недобра стационарна информационно-указателна англоезична система и минимално предоставяне на туристическа информация в обектите</p> <p>11. Липса на средства за финансиране на възстановяване на силно повредени значителни културни обекти и в двете общини</p>
--	---

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Възможности	Заплахи
<ol style="list-style-type: none"> 1. Устойчиво развитие на културно-историческите обекти на двете общини на европейско и световно ниво и надграждане на интегриран и диверсифициран туристически продукт на базата на ефективно използване и управление на културно-историческия потенциал 2. Развитие (провеждане на разкопки, консервация и експозиция) на повредени и/или неразработени културно-исторически забележителности 3. Обмен на добри практики, междурегионално и международно партньорство в сферата на бизнеса, културата, образованието и социалната политика 4. Потенциал за развитие на туризъм: съхранение и възстановяване на местни занаяти, популяризиране даденостите на територията – природни, културни, исторически; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Унищожаване на ценни културно-исторически ресурси вследствие на природни бедствия и забавяне на възстановителни и консервационни работи 2. Унищожаване на определящи културно-исторически ресурси вследствие на институционални пречки и/или реституционни и имотни претенции и процеси 3. Нестабилност (сезонност) в туристическото търсене 4. Непълна финансова обезпеченост за реализация на стратегическите цели в сферата на развитие на културно-историческите забележителности 5. Развитието на културно-историческия туризъм не е приоритизирано от България и Румъния 6. Неясната съдба на ЕС след изтичането на текущия програмен период 7. Задълбочаване на ограниченията за използване на потенциала за трансгранично сътрудничество и намаляване

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

5. Създаване на работещ обществен съвет за културното наследство с участието на общините, неправителствения сектор, културни дейци, експерти и др. 6. Промоция на културно-историческото наследство на двете общини и обогатяване на маркетинговата позиция на двете общини 7. Увеличаване на трансграничното сътрудничество за бъдещи общи действия с цел икономическо и социално развитие и ефективно използване на културните ресурси 8. Подготовка и реализация на проекти по програми на ЕС за извършване на инвестиции за подобряване, промотиране и развитие на културно-историческия туристически продукт	на възможностите за постигане на общи цели 8. Забавяне в повишаване на качеството и разнообразието на културно-историческия туристически продукт 9. Нарастващи проявления на климатичните промени и природни катаклизми

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

2. ДЕФИНИРАНИ ФАКТОРИ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА СЪВМЕСТНИТЕ ФОРМИ НА КУЛТУРНО- ИСТОРИЧЕСКИЯ ТУРИЗЪМ В ДВЕТЕ ОБЩИНИ

Резултатите от ситуационния факторен анализ показват на първо място **възможностите на културно-историческите ресурси** като акцент в туристическото предлагане за увеличена продуктивност и по-голям пазарен дял в национален и междурегионален мащаб. Това обстоятелство дава посока към полагане на усилия за подобряване на комуникацията с посетителите в двата района, повишаване на степента на продуктивност и изпълнение на дейностите по предлагане и повишаване на качеството на продукта и преживяванията за всички посетители в района.

Вторият важен фактор е **повишаване на качеството на професионалната и езиковата подготовка** на работната сила, пряко и косвена заета в процесите на предлагане на услугата на посетителя.

Третият фактор включва предните два фактора и формулира цели, които се базират на **подобряване на инфраструктурата /техническата и туристическата/ за икономиката на посетителя**. Всичките целеви дейности ще бъдат базирани на принципите на устойчивото развитие.

Ръководейки се от анализа на определящите фактори, както и от приоритетите на стратегическото развитие на културно-историческото наследство в двете страни, са определят следните **основни приоритети**:

- ❖ **Приоритет 1:** Повишаване на качеството на живот в трансграничния регион чрез опазване, утвърждаване, развитие и промоция и устойчиво

оползотворяване на културно-историческото наследство на Община Долна Митрополия и Община Моцацей.

- ❖ **Приоритет 2:** Повишаване на атрактивността на културните забележителности на Община Долна Митрополия и Община Моцацей чрез извършване на инвестиции за съхраняването им и подобряване на достъпа до тях и осъществяване на по-добра връзка на музеите с туризма.
- ❖ **Приоритет 3:** Увеличаване на капацитета за управление и ефективно използване на културните забележителности.
- ❖ **Приоритет 4:** Усилване на трансграничното сътрудничество за последващи съвместни дейности за социално-икономическо развитие на региона и ефективно използване на културно- историческите ресурси.

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИТЕ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ С АКЦЕНТ ВЪРХУ УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИМ ИКОНОМИЧЕСКО ИЗПОЛЗВАНЕ

Стратегическите цели за развитие на културно-историческите ресурси следва да бъдат базирани на развитието на **основните фактори за устойчивост на съвместните форми на културно- историческия туризъм в двете общини:**

- Културно-историческите /антропогенни/ дадености
- Туристическите продукти – характерни за културно-историческия, познавателния и специализиран туризъм
- Пазарите и пазарните сегменти към културно-историческия продукт като компонент в традиционното туристическо предлагане.

Стратегическа цел 1 /СЦ1/: Подобряване на състоянието и развитието на историческите и културни обекти в общините Долна Митрополия и Моцацей. Опазване на културното наследство

Предназначението на дейността, наричана “опазване”, е да осигурява архитектурно-историческото наследство да бъде предавано на бъдещите поколения в неговата цялост и истинност и чрез това да подпомага и подхранва процесите на културното развитие.

Подобна цел може да бъде постигната единствено с целенасочена политика в тази сфера и характерните за нея ограничения и забрани. ЮНЕСКО и дестинациите си сътрудничат за постигането ѝ, като световната организация генерира следните изводи:

- Запазването на оригиналния вид на културния обект привлича вниманието на света върху важността за бъдещите поколения
- Туризмът е един от най-важните средства за културен обмен, което позволява на посетителите да опознаят райони с уникално културно значение
- Културното наследство може да генерира средства, които са от икономическа важност

Има широкомащабна амбиция за съхраняване на културната памет и историческо наследство и създаване на условия за развитие и обогатяване на всички направления в сферата на културата като фактори за устойчиво развитие. Реализацията ѝ ще доведе до подобряване на социално-икономическите показатели на общините – икономически ръст, повишаване на заетостта и благосъстоянието на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

жителите.

Заинтересовани страни в постигането на тази цел са всички граждани на общностите, НПО, браншовите организации и публичните тела на управление. Съществуват добри възможности за инвестиции на публични и частни средства в подобряването на достъпа и качеството на културните забележителности и надграждане на цялостния туристически продукт.

Стратегическа цел 2 /СЦ2/: Подобряване състоянието на туристическата инфраструктура до културно-историческите забележителности

Туристическата инфраструктура е в основата на развитието на културния туризъм, както и за усвояване на ресурсите в дестинацията. Значението ѝ се изразява във факта, че тя може да допринесе за увеличаване на ефективността на производството, предлагането на туристически услуги и разпространението им. Изключителна важност за туристите има добре развитата инфраструктура, която позволява да се достигне до културната забележителност. Задоволяването на туристическите изисквания относно водоснабдяване, изхвърляне на отпадъци, комуникация, медицински и финансови услуги и доставка на електроенергия, е изключително важно. Тези елементи са необходими за комфортното пребиваване на туристите в избраната дестинация. Липсата и недостатъчното развитие на инфраструктурата е голямо предизвикателство за развитието на културен туризъм

Ползи: икономически ръст, ръст на доходите, повишаване на заетостта.

Инструменти за постигане: развитие на инфраструктурата за достъп до културно-историческите обекти в общините по екологосъобразен път, без нарушаване на автентичния изглед на съхранените старини и поддържане на

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

равновесието между старите и новите тенденции в градоустройственото развитие.

Осъществяване на активна връзка между общините в преодоляването на проблемите със съществуващата инфраструктура по изискванията на ЕС.

Показатели за наблюдение и контрол: обем на посещенията, обем и динамика на растежа на приходите, ръст на заетостта.

Стратегическа цел 3 /СЦ3/: Подпомагане и стимулиране на развитието на музеите, историческите обекти, читалищата и галериите

Целта допринася за повишаване на атрактивността на историческите и културни забележителности на Община Долна Митрополия и Община Моцацей чрез извършване на инвестиции за съхраняването им и подобряване на достъпа до тях и осъществяване на по-добра връзка на музеите с туризма.

Ползи: икономически ръст, ръст на доходите, привличане на безвъзмездно външно финансиране на дейностите по култура в двете общини.

Инструменти за постигане: цялостно развитие в насока на съхранението, развитието и управлението на културно-историческите ресурси в общините с помощта на средства от Европейския съюз, държавния бюджет, общинския бюджет, неправителствения сектор, частни капитали и др.

Стратегическа цел 4 /СЦ4/: Оптимизиране на услугите, свързани с управление и ефективно използване на културно-историческите ценности

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

Целта допринася за увеличаване на капацитета на управление и ефективно използване на културно-историческите ценности. Ползи: икономически ръст, ръст на доходите, повишаване качеството на обслужване. Инструменти за постигане: квалификация, преподготовка, лицензиране и категоризация на музейните специалисти.

Стратегическа цел 5 /СЦ5/: Развитие и усъвършенстване на региона като културно-историческа туристическа дестинация

Целта допринася за популяризиране на региона като културно-историческа туристическа дестинация. Ползи: икономически ръст, ръст на доходите. Инструменти за постигане: популяризиране; позициониране в публичното пространство и в мрежа от културни маршрути и събития

4. МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ

4.1. Мерки за постигане на Стратегическа цел 1 /СЦ1/: Подобряване на състоянието и развитието на историческите и културни обекти в общините Долна Митрополия и Моцацей. Опазване на културното наследство

4.1.1. **Мярка 1 по Стратегическа цел 1 /М1СЦ1/:** Консервация, частична реставрация и социализация на римска крайпътна станция „Ad Putea“, с. Рибен, Община Долна Митрополия, област Плевен“

Дейността е планирана да се осъществи в рамките на проект „Tourism as a bond of perspective development of border region“ („Туризмът като връзка за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

перспективно развитие на трансграничния регион“), e-MS код ROBG-568, финансиран по Програма Interreg V-A Romania-Bulgaria чрез Европейския фонд за регионално развитие

Целта е създаване на допълнителни възможности за развитието на този археологически обект и засилване на интереса към културния туризъм чрез превръщането на Археологическият обект „Римска крайпътна станция „Ad Putea“ в привлекателна туристическа дестинация.

Работата включва всички дейности, планирани за под-обект № 1 "Опазване, частична реставрация и социализация на римската пътна станция Ad Putea - първа фаза" в индивидуален парцел № 00100, местност "Царевец", в землището на с. Рибен, Долна Митрополия Община, област Плевен и под-обект № 2 „Информационно-посетителски център,, Ad Putea“ и прилежаща туристическа инфраструктура, в УПИ VII-474, кв. 34, с. Рибен, община Долна Митрополия, област Плевен“.

4.1.2. Мярка 2 по Стратегическа цел 1 /М2СЦ1/: Осъществяване на строителни дейности в църквата "Св. Николай", Моцацей

Дейността също е планирана в изпълнение на проект „Tourism as a bond of perspective development of border region“ („Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“), e-MS код ROBG-568, финансиран по Програма Interreg V-A Romania-Bulgaria чрез Европейския фонд за регионално развитие. В рамките на проекта ще бъде осъществено следното: укрепване на църквата и камбанарията; реставрация на интериорна живопис; смяна и ремонт на покрива; създаване на отоплителна система за църквата; изграждане на външен достъп за хора с увреждания; доставка на оборудване; изложба на обекти на наследството в църквата.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

4.1.3. Мярка 3 по Стратегическа цел 1 /МЗЦ1/: Създаване и утвърждаване на културно-исторически маршрут на територията на Община Долна Митрополия „Културното наследство – носител на историческа памет и национална идентичност“

Културното наследство в община Долна Митрополия е концентрирано в **Рибен, Подем, Ореховица и Байкал**, като в тях се намират недвижимите културни ценности с категория „национално значение“. Те свидетелстват за историята, бита и културното развитие на местното население. Именно такъв културно-исторически маршрут може да бъде създаден и развит, като той може да включва обиколка на обектите с национално значение: **Римска крайпътна станция „Ad Putea“**, с. Рибен; **„Могила“** в м. „Тумбата“, с. Подем; обект **„Могилы“**, в с. Ореховица и **„Лобно място на септемврийци“**, с. Байкал.

4.1.4. Мярка 4 по Стратегическа цел 1 /М4Ц1/: Създаване и утвърждаване на интегриран културно-исторически маршрут в трансграничния регион „Светите места – пазители на християнската вяра“

Създаване на интегриран културно-исторически маршрут в различни варианти, включващ църквите **„Св. Николай“** в с. **Моцацей** и **„Св. Никола“** в с. **Добридор**, на територията на община **Моцацей** и църкви на територията на община Долна Митрополия: църква **„Успение Богородично“** в гр. **Тръстеник**; църква **„Свети Симеон Стълпник“** в с. **Оряховица**; църква **„Свети Никола“** в с. **Рибен**; църква **„Света Троица“** в с. **Горна Митрополия**; църква **„Света Параскева“** в с. **Ставерци**; църква **„Пресвето сърце Исусово“** в с. **Гостиля**.

4.1.5. Мярка 5 по Стратегическа цел 1 /М5СЦ1/: Изготвяне на план за проучване и развитие на непроучените до настоящия момент археологически обекти в Община Долна Митрополия и разработване и приемане на „Стратегия за опазване на културното наследство на територията на Община Долна Митрополия”.

Трябва да бъде осъществен внимателен подбор на потенциални обекти, в които да се инвестира, както и пълно картографиране и оценка на потенциалните обекти по определени критерии от гледна точка на атрактивността им да привличат туристи, в каква степен са адаптирани за туристически посещения, управленска воля и местен капацитет за развитие, подкрепа от местните общности и др.

4.1.6. Мярка 6 по Стратегическа цел 1 /М6СЦ1/: Изготвяне на план за проучване и развитие на непроучените до настоящия момент археологически обекти в Община Моцацей и разработване и приемане на „Стратегия за опазване на културното наследство на територията на Община Моцацей”.

Трябва да бъде осъществен внимателен подбор на потенциални обекти, в които да се инвестира, както и пълно картографиране и оценка на потенциалните обекти по определени критерии от гледна точка на атрактивността им да привличат туристи, в каква степен са адаптирани за туристически посещения, управленска воля и местен капацитет за развитие, подкрепа от местните общности и др.

4.1.7. Мярка 7 по Стратегическа цел 1 /М7СЦ1/: Актуализиране на списъци с недвижими културни ценности и включване на нови обекти, притежаващи историческа и културна стойност

Необходимо е да бъдат актуализирани списъците с недвижими културни ценности и да бъдат включени нови обекти, притежаващи историческа и културна стойност. При актуализацията е необходимо да се вземе предвид степента на съхраненост на материалната, образната и функционална автентичност. Трябва да бъде изготвена оценка на научната и художествената стойност на обектите и да се проследи мястото и значението им в съвременната среда. До колко обектите са част от съвременната обществена и културна област /среда/, които обогатяват средата и обществото. Оценката на познавателната стойност показва научния и образователен потенциал на обектите като свидетелство за развитие на материалната и духовната култура на обществото. Необходимо е да се оцени утилитарната стойност на обектите, до каква степен обектите позволяват възстановяване на оригиналните или организиране на нови функции. Трябва да се направи анализ на икономическата целесъобразност с цел включване в културно историческата индустрия или друга инвестиционна система.

4.1.8. Мярка 8 по Стратегическа цел 1 /М8СЦ1/: Използване на възможностите за осигуряване на финансиране в рамките на различни европейски програми и фондове.

В новия програмен период 2014-2020 г. са налице възможности за финансиране по

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

оперативните програми „Иновации и конкурентоспособност“, „Добро управление“, „Региони в растеж“, „Развитие на човешките ресурси“, „Наука и образование за интелигентен растеж“, Програмата за развитие на селските райони, Програмата за развитие на морското дело и рибарството, програмите за трансгранично и транснационално сътрудничество, както и по програмите, директно финансирани от ЕС.

Актуална възможност за финансиране е процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-6.002 „Развитие на туристическите атракции“, финансирана по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., Приоритетна ос 6: „Регионален туризъм“. Процедурата е насочена към изпълнението на инвестиционен приоритет: „Съхраняване, опазване, популяризиране и развитие на природното и културното наследство“.

Основната цел на процедурата е да подкрепи развитието на конкурентоспособни туристически атракции, които допринасят за диверсификация на туристическия продукт, намаляване на териториалната концентрация и по-равномерно разпределение на ползите от туризма.

Допустимите дейности са инфраструктурни дейности, сред които: Развитие на обекти на културното наследство от национално и световно значение, в т.ч. религиозни такива, чрез консервация и реставрация, възстановяване, опазване, експониране, социализация, популяризиране, оборудване, въвеждане на техники и програми за превод, екскурзоводски услуги и др. и неинфраструктурни дейности, които могат да бъдат подпомогнати само с финансови инструменти, сред които: Подпомагане развитието на туристически продукти (на основата на подпомаганите атракции) и пазарна информация, като маркетингови проучвания и анализи на въздействието, регионални проучвания на посетителите, разработка на маркетингови и рекламни стратегии и програми

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

за туристически продукти, създаване на туристически пакети и рекламни дейности – подготовка и разпространение на информационни и рекламни материали за туристически продукти, цифровизация на съответния обект и др., пряко свързани с подпомаганите атракции и връзката им със заобикалящата природна среда; Допълнителни дребномащабни неинфраструктурни дейности, имащи пряка връзка с подкрепяните атракции (организиране на събития в района на атракциите, маркетингови и рекламни дейности); Подходящо обучение на персонала, работещ в подкрепяните атракции; Участие в регионални, национални и международни туристически борси, изложения и панаири, организиране на експедиентски пътувания, посещения на пътнически агенти, туроператори, автори на пътеводители, журналисти за реклама на подкрепяните атракции; Информирание на обществеността, включително чрез кампании за подобряване на осведомеността относно културното наследство и неговото опазване и съхранение.

На територията на Община Долна Митрополия обекти с национално значение са:

- Лобно място на септемврийци, 500 м западно на брега на река Дунав, с. Байкал – Исторически обект
- Могили, край с. Ореховица – Археологически обект
- Могила, м. ”Тумбата”, с. Подем – Археологически обект
- Римска крайпътна станция, м. ”Градището”, до с. Рибен - архитектурно-строителен обект от Античността и Средновековието

Крайният срок за кандидатстване по тази процедура, в зависимост от проектната готовност на конкретните бенефициенти, е до 31.12.2021 г.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

4.2. Мерки за постигане на Стратегическа цел 2 /СЦ2/: Подобряване състоянието на туристическата инфраструктура до културно-историческите забележителности

4.2.1. Мярка 1 по Стратегическа цел 2 /М1СЦ2/: Подобряване на качеството средата в община Долна Митрополия и повишаване привлекателността ѝ като туристическа дестинация

Тази мярка включва дейности като разширяване и модернизация на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт чрез ремонт на уличната мрежа; подобряване на експлоатационното състояние на общинската пътна мрежа; изграждане на велоалеи; подобряване на водоснабдяването и канализацията и пречистването на отпадните води в проблемни населени места и квартали. Тези дейности са залегнали и в Общинския план за развитие 2014-2020 на общината, като в контекста на настоящия план може да бъде поставен акцент върху дейности, като: подобряване на качеството на достъп и информираност до водещите археологически атракции чрез създаване на отворена интегрирана система от туристически пътеки с възможности за многобройни варианти; изграждане на пешеходни и велоалеи до идентифицираните културно – исторически обекти на територията на общината; изграждане на места за почивка в близост и обозначителни табели за обектите.

4.2.2. Мярка 2 по Стратегическа цел 2 /М2СЦ2/: Подобряване на качеството средата в община Моцаей и повишаване привлекателността ѝ като туристическа дестинация

Тази мярка, подобно на предходната, включва дейности, като: подобряване на качеството на достъп и информираност до водещите археологически атракции чрез създаване на отворена интегрирана система от туристически пътеки с възможности за многобройни варианти; изграждане на пешеходни и велоалеи до идентифицираните културно – исторически обекти на територията на общината; изграждане на места за почивка в близост и обозначителни табели за обектите.

4.2.3. Мярка 3 по Стратегическа цел 2 /МЗСЦ2/: Използване на възможностите за осигуряване на финансиране в рамките на различни европейски програми и фондове

Както вече беше споменато, процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-6.002 „Развитие на туристическите атракции”, финансирана по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., Приоритетна ос 6: „Регионален туризъм“, финансира инфраструктурни дейности, свързани с развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите (туристически пътеки и пътеки на здравето, пътеки за катерене, езда и колоездене, места за пикник, указателни табели, посетителски центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство съгласно чл. 3, ал. 2, т. 9 от Закона за туризма); развитие на допълнителна дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите, необходима за посещението им (ВиК, детски площадки, съоръжения за отдих и спорт, паркинги, зелени площи, тоалетни, осветление и ел. инсталация, малки съоръжения за събиране на отпадъци, комунални услуги и съоръжения, обслужващи туристическата

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

атракция и посетителите, които са необходими за развитието на цялостен туристически продукт), когато същите са общодостъпни и за използването им не се събират такси; дребномащабни, приходогенериращи инвестиции в търговски зони и заведения за обществено хранене, места за настаняване, съоръжения за активен отдих в рамките на недвижима културна ценност/и с категория „национално“ или „световно“ значение или пряко свързани с нея в рамките на цялостния туристически продукт, които могат да бъдат подпомогнати само с финансови инструменти; подобряване достъпа за хора с увреждания до обектите на културното наследство и съпътстващата инфраструктура.

4.3. Мерки за постигане на Стратегическа цел 3 /СЦ3/: Подпомагане и стимулиране на развитието на музеите, историческите обекти, читалищата и галериите

4.3.1. **Мярка 1 по Стратегическа цел 3 /М1СЦ3/:** Изграждане на „Информационно – посетителски център „Ad Putea” и обслужваща туристическа инфраструктура“

Информационно – посетителският център „Ad Putea” с прилежаща инфраструктура, паркинг, общо пространство и създаване на паркова зона при римската пътна станция Ad Putea ще бъде изграден в рамките на проект „Tourism as a bond of perspective development of border region“ („Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“), e-MS код ROBG-568

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

4.3.2. Мярка 2 по Стратегическа цел 3 /М2СЦ3/: Оказване на постоянна административна, финансова и ресурсна подкрепа на музеите, историческите обекти, читалищата и галериите в Община Долна Митрополия и Община Моцацей.

В основата на тази мярка е непрестанната подкрепа от страна на общинските власти, централната власт и институции, НПО и др. в посока на ресурсната обезпеченост на развитието на историческите обекти в съвременен вид с цел повишаване на привлекателността им. Подкрепата се състои в оказване на подкрепа при поддръжката на обектите, развитие на материално-техническата и културно-историческата база; развитие на човешките ресурси, стимулиране на повишаването на качеството на услугите по музейната дейност и предлагания туристически продукт чрез бюджетни средства, финансиране на проекти и административен капацитет.

4.3.3. Мярка 3 по Стратегическа цел 3 /М3СЦ3/: Утвърждаване на читалищата като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции, както и стабилен фактор за развитие на културата в община Долна Митрополия и на национално ниво

Мярката включва в себе си следните основни приоритети:

1. Насърчаване и подкрепа на читалищата в Община Долна Митрополия за осъществяване на основните им дейности и приложението на съвременни форми на работа, придаващи съвременна визия на читалищната дейност, което може да бъде постигнато чрез:

- Запазване и разпространение на българските традиции и обичаи, песни и танци

- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи и привличане на млади хора като важен фактор за насърчаване на социалната промяна
- Представяне на привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения.

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери

- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване чрез ускорено навлизане на информационните технологии.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.
- Засилване ролята и участието на читалищата в местното самоуправление и формирането на активно гражданство.
- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с Общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти.
- Установяване на трайни и ползотворни международни контакти.

Средствата за читалищата се разпределят между тях от комисия, определена със заповед на Кмета на Общината и по Механизъм, определен от Министерството на културата, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал.1 от ЗНЧ. Народните читалище могат да реализират собствени приходи от наем на земя и имущество, членски

внос, дарения и други, спазвайки Закона за народните читалища; средства от ЕС чрез кандидатстване и реализиране на проекти.

4.4. Мерки за постигане на Стратегическа цел 4 /СЦ4/: Оптимизиране качеството на услугите, свързани с управление и ефективно използване на културно-историческите ценности

4.4.1. **Мярка 1 по Стратегическа цел 4 /М1СЦ4/:** Укрепване на капацитета за стратегическо и устойчиво управление на културно-историческото наследство

В тази мярка са планирани по-концентрирани и фокусирани дейности в посока повишаване на капацитета за стратегическо и устойчиво управление на културно-историческото наследство, като основните целеви групи на мярката са представители на публичните органи. Предвидено е провеждането на оценка за нуждите от обучение на участниците в развитието и управлението на маршрута. Една ефективна обучителна програма следва да удовлетворява потребностите на лицата, включени в нея. Идентифицирането на тези потребности може да се реализира по различни начини в т.ч.: (1) допитване до обучаемите; (2) допитване до техните преки ръководители; (3) допитване до други лица, запознати с работата на потенциалните обучаеми (техни подчинени, колеги, клиенти) и др. Насърчава се разработване на програми за продължаващо интерактивно обучение в сферата на културно-историческия туризъм – иновативни ИКТ агресивно навлизат в сектора, и често органите на самоуправление остават в страни от тези тенденции. Музеите, макар и сериозни участници в туристическата интерпретация на културно-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

историческото наследство, често нямат необходимите финансови и човешки ресурси да отговорят на нарастващите потребностите на туриста за все по-атрактивно, разнообразно, запомнящо се презентирание на култура и история. Ограниченият персонал на музеите има нужда от постоянно усъвършенстване на своя капацитет за привличане на посетители.

4.4.2. Мярка 2 по Стратегическа цел 4 /М2СЦ4/: Укрепване на капацитета за предоставяне на услуги в културно-историческите обекти на територията на трансграничния регион

В тази мярка е концентриран стремежът за развитие на туристическата индустрия, обслужваща културно-историческите обекти на територията на трансграничния регион. В условия на силна конкуренция и особено в условия на преход към пазарна икономика е много важно да се интегрират усилията на всички субекти, които са пряко или косвено свързани с туризма. На много места в трансграничния регион отсъстват екскурзоводи, които да дадат добавена стойност на туристическото посещение. С тяхната липса, колкото и атрактивна да е направена експонацията на обекти на споделеното римско наследство, преживяването на туриста остава непълно - отсъства адекватна историческа информация за наблюдавания обект. Ниското качество на хотелиерското и ресторантьорско обслужване, изразяващо се в липса на професионални знания и умения и невладееене на чужди езици, често става източник на негативни преживявания за туриста, и така атрактивността на дестинацията пада критично. В отговор на тези дефицити е изключително важно да бъдат планирани в партньорство дейности по разработване на

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

обучителни програми за повишаване на знанията и уменията на наетите в туристическите обекти в региона. Такива решения могат да бъдат следните:

- Партньорство с академични институции, професионални училища, центрове за професионално обучение и др. за разработване на съвременни обучителни и квалификационни програми на заетите в сектора и на тези, на които им предстои да започнат кариера в туризма
- Обучения за културни мениджъри и екскурзоводи с профил “културно наследство”
- Обучения за ресторантиери, хотелиери, камериери, сервитьори, готвачи, вкл. предоставянето на мобилна обучителна услуга, тоест – обучение на място.

4.4.3. Марка 3 по Стратегическа цел 4 /МЗСЦ4/: Планиране, отчетност и контрол на музейните дейности. Ефективен музеен мениджмънт, маркетинг и реклама в общините Долна Митропилия и Моцацей.

Марката се състои подобряване на мениджмънта на културните забележителности в двете общини, което може да се постигне чрез създаване и въвеждане на таблични форми за статистическо отчитане на основните музейни дейности на полугодие и в края на годината, редовно събиране на статистическа информация от музеите, анализиране и обобщаване, публикуване статистическите данни от музеите и галериите, анализи и прогнози за тяхната дейност и развитие; създаване на музейни сайтове; използване на интернет пространството за музейна реклама на експозициите; подкрепа на музейните проекти за издаване каталози на музейните експозиции, за проучване на потребителския интерес и предоставянето на музейни услуги.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

4.5. Мерки за постигане на Стратегическа цел 5 /СЦ5/: Развитие и усъвършенстване на региона като културно-историческа туристическа дестинация

4.5.1. **Мярка 1 по Стратегическа цел 5 /М1СЦ5/:** Позициониране в публичното пространство на региона, като туристически маршрут, включващ редица културно исторически обекти

Както самото наименование на мярката подсказва, тук са планирани дейности в посока повишаване на обществената и експертна осведоменост за съществуването на маршрута. Една такава дейност може да бъде включването му в регистри и платформи за популяризиране на туризма. Съществуват десетки такива, всички са онлайн.

Такива са например: <http://bulgariatravel.org/>, <http://romaniatourism.com/>, <https://www.roughguides.com/>, <http://www.lonelyplanet.com/>, <https://www.viator.com>, <https://www.tripadvisor.com/>, сайтове и блогове за споделено пътуване и редица други онлайн ресурси, към които все повече туристи се обръщат, особено тези, които предпочитат неорганизираните пътувания.

Друга дейност за изграждане на позитивен публичен образ на региона е неговото включване в дневния ред на релевантни регионални, национални и трансгранични събития. Неговото презентирание в туристически борси/изложения/специализирани събития и участието му в туристически конкурси (напр. платформата EDEN и конкурсът Read and Travel на Шуменския

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

регионален исторически музей) трябва да бъдат приоритетна цел по пътя към превръщането му в туристическа дестинация.

4.5.2. Мярка 2 по Стратегическа цел 5 /М2СЦ5/: Позициониране в мрежа от културни маршрути и събития

Тази група от дейности е насочена към засилване интегрираността на маршрута. Към настоящия момент, посещаемостта на обектите е с разнообразен интензитет, като популярността им е незадоволително ниска. Интегрирането на културни пътища на различни нива (локално, национално, регионално, европейско, световно) в мрежа създава възможности за отворен културен туризъм, който е в състояние да обхване всички нива на културните ценности. Фрагментирането на културно-туристическия пазар само в локални рамки ще има частичен и непълен ефект, при което голяма част от туристическия ресурс ще остане недостъпен. Безспорно конкурентно предимство на маршрута е възможното му присъединяването към тематично сходна мрежа от маршрути, напр. Дунавски лимес, По пътя на римските императори, По пътя на виното, Римски граници, Горно-германски Ретински Лимес, и др. По този начин маршрутът си осигурява световна разпознаваемост и ключово място в европейските и световни туристически каталози.

Свързването на културните пътища в териториална мрежа създава възможности за гъвкаво регулиране на туристическите потоци. Вместо ограничен брой единични дестинации, които претоварват главните културни обекти, би могло да се разработи мрежа от вътрешни дестинации, които равномерно разпределят туристическите потоци. По този начин се създават условия да бъде задоволен туристическият интерес към цялото разнообразие от

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

характеристики на културното наследство по отношение на неговите типове, пластове, стойности, теми и др. И не на последно място, отваря се възможност да бъде изявен пълният културно-туристически потенциал на трансграничния регион и да бъде активизиран неизвестен до сега културно-туристически ресурс.

4.5.3. Мярка 3 по Стратегическа цел 5 /МЗЦ5/: Разработване на Маркетингова стратегия за популяризиране на туристическия продукт "Археология и култура"

Това е ключова мярка, която също се планира да бъде реализирана в рамките на проект „Tourism as a bond of perspective development of border region“ („Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“), e-MS код ROBG-568 и респ. цели да се създаде работещ и ефективен интегриран туристически продукт, който да развие нишовия туризъм в трансграничния региона и да помогне за решаването на идентифицирания сложен проблем на региона и на малките градове в него. Маркетинговата стратегия трябва да се фокусира върху потенциала и възможностите на културния и археологическия туризъм в трансграничния регион, както и да установи целеви групи и пазарни сегменти, които могат да бъдат привлечени в региона, въз основа на което да бъдат посочени специфичните особености на туристическия продукт „Археология и култура“ и да бъдат определени маркетингови мерки/подходи, които да се използват за популяризиране на този продукт.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

5. ФОРМУЛИРАНЕ НА ПРЕПОРЪКИ И ДЕФИНИРАНЕ НА КОНКРЕТНИ ГРУПИ ДЕЙНОСТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИСТОРИЧЕСКИ И КУЛТУРНИ ОБЕКТИ

- Пълно картографиране и оценка на потенциалните обекти за културен туризъм по определени критерии от гледна точка на атрактивността им да привличат туристи, в каква степен са адаптирани за туристически посещения, управленска воля и местен капацитет за развитие, подкрепа от местните общности в трансграничния регион др.
- Внимателен подбор на обекти, в които да се инвестира, за да се развият като туристически атракции
- Разработване на продуктова концепция, основаваща се на съвременни тематични интерпретационни подходи
- Насърчаване на посещаемостта на обектите на културния туризъм в неактивните сезони
- Създаване на трансгранична туристическа дестинация (Улпия Ескус и Сексагинта Приста)
- Развитие на културно-исторически маршрути, свързани с ролята на р. Дунав за навлизането на Западноевропейската култура в България
- Приоритизиране и промотиране на културните събития с международно значение, създаване на нови събития, за които има значим културен потенциал
- Извършване на регулярни маркетингови проучвания на туристите и специфичните им туристически интереси и предпочитания при посещение в културни институции и обекти на културно-историческото наследство

- Оборудване на обектите със съответстващи на концепцията съвременни интерактивни съоръжения, с които да се създават пакет от разнообразни услуги
- Разработване на мултимедийни приложения и интерактивни карти за представяне на историческите и културни ценности и обекти пред широк диапазон потенциални потребители
- Създаване на медийна рекламна кампания – брошури, видеа и презентации, имащи за цел популяризирането на подпродуктите на културния туризъм и в частност – нематериалното културно наследство
- Съвместно „пакетиране“ на подпродуктите на културния туризъм с продуктите на други приоритетни или нишови видове и форми на туризма (здравен, младежки, спортен и др.) с цел достигане до по-голяма потребителска аудитория
- Използване възможностите на интернет и информационно-комуникационните технологии (ИКТ) за предлагане на културни туристически пътувания чрез виртуални посредници, КРС и ГДС
- Разработване и разпространение на информационни и на рекламни материали, провеждане и участие в семинари, кръгли маси, конференции, туристически изложения и други PR, рекламни и маркетингови кампании и др. инициативи, свързани с развитието на културния туризъм;
- Предприемане на мерки за запазване и подобряване на общата и специализираната инфраструктура, имаща значение за развитието на събитийния туризъм в трансграничния регион
- Целенасочени мерки за предпазване на обектите от външни негативни въздействия и създаване на съответстваща природна и/или социална среда, която подобрява туристическото въздействие на обектите

- Предприемане на адекватни и своевременни мерки за съхранение, поддържане и експониране на обектите
- Възстановяване на храмове, църкви, манастири, които са изгубили предишният си облик (или са били разрушени) и присъединяването им към маршрутите за поклоннически туризъм
- Установяване на връзки между отделни региони на страната и сравними по обхват области в други страни от региона или в Европа, в общи културно туристически проекти, известни като културни маршрути
- Ангажиране на местни НПО, общински ръководства и бизнес организации в разработването и осъществяването на проекти на културния туризъм, финансирани със средства по различни програми
- Обединяване усилията на заинтересованите страни в развитието на фестивали, празници и обичаи с национално или регионално значение, създаване на театрални, литературни, фолклорни събития в определени райони със значим културен потенциал
- Осигуряване на активно участие на заинтересованите страни от публичния и частния сектор в стопанисването и управлението на културните атракции
- Коопериране на публични и частни собственици при дистрибуцията на туристически продукти, изцяло или частично включващи форми на културен туризъм, с цел подобряване на потребителските възприятия по отношение качеството и полезността на предлаганата услуга.
- Подкрепа на музеите за създаване и предлагане на иновативни културни продукти за туристите и привличане на туристическо търсене
- Партньорство между музеи, общини и местни НПО за създаване на временни или постоянни експозиции с цел популяризиране на местни движими паметници на културата и нематериални културни ценности

- Насърчаване работодателите в туризма да инвестират във формирането на нови професионални умения, в подготовката и квалификацията на кадрите в сферата на културния туризъм и социализацията на културното наследство и свързаните с това културни индустрии

6. ФОРМУЛИРАНЕ НА КОНКРЕТНИ ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИСТОРИЧЕСКИ И КУЛТУРНИ ОБЕКТИ

6.1. ОТГОВОРНОСТИ НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

- Да се насърчи участието на всички заинтересовани страни (местните общности, гражданското общество, НПО и частния сектор) на всички етапи от развитието на културния туризъм от планирането, прилагането, мониторинга, оценката и дистрибуцията на ползите
- Осигуряване на възможности за образование и обучение за изследователи, участниците в процесите на планиране и определяне на политика, преводачи, консерватори, туроператори и местни общности
- Разпределяне на достатъчно финансови и човешки ресурси за опазване, консервация и интерпретация на културното наследство чрез предоставяне на значителен дял от туристическите такси и входове за места и събития
- Разработване на ясна стратегия за развитие на културен туризъм в трансграничния регион, посочена като туристическа дестинация в консултация със съответните заинтересовани страни

- Осигуряване на необходимите ресурси за мониторинг и оценка на резултатите от развитието на културния туризъм
- Осигуряване на необходимата техническа, финансова, маркетингова информация и промоционална подкрепа за по-малко облагодетелстваните сегменти на местните общности в дестинациите за културен туризъм, за да им се осигурят условия за развитие на устойчив туристически бизнес и общи ползи от туристопотока
- Подпомагане на местните туристически доставчици и туроператори, развиващи входящ туризъм при избора на маркетингови канали за техните продукти и услуги, за да се осигури справедливо разпределение на ползите между местните доставчици и чуждите туроператори.

6.2. ОТГОВОРНОСТИ НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР

- Насърчаване на партньорства с местните общности при развитието на туризма и културата с цел максимална полза за местната икономика в резултат от културния туризъм
- Предоставяне на предимство на местното население при наемането на персонал с осигурено обучение, за да може местното население да е част от туристическата индустрия
- Промотиране значението на местните култури при защита на техните характеристики, съобразяване на приемателния капацитет на материалното и нематериалното наследство
- Даване на приоритет на местните доставчици на стоки и услуги с цел създаване на работни места и поддържане на устойчивост на традиционните изкуства и занаяти

6.3. ОТГОВОРНОСТИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ

- Активна и организационна роля при туристическото планиране и мониторинг
- Поддържане на културните ценности и живи традиции чрез образователни програми и дейности по консервация
- Използване на иновативни инициативи на принципа на кооперативи за равното разпределяне на ползите от културния туризъм
- Използване на фестивалите и други събития за позициониране на потенциала за културния туризъм за местните общности
- Ефективно работа с частния сектор с цел осигуряване на отговорно развитие за местното население и сектора.

6.4. ОТГОВОРНОСТИ НА ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

- НПО да работят с местните общности за постигане на икономически и културни цели, чрез финансова и консултантска подкрепа
- Академичните институции трябва да включват проучвания и образователни дейности свързани с културния туризъм
- Националните и международни медии трябва да промоцират вярна и пълна картина за културния туризъм.

У. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

1. БЪЛГАРИЯ

1.1. НАЦИОНАЛНИ ФОНДОВЕ

❖ Фонд „Научни изследвания“

Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ) има за цел да подкрепя проекти и дейности за насърчаване на научните изследвания, съобразени с ратифицирани рамкови програми с определени приоритети на Европейския съюз, както и със „Стратегията за развитие на науката в България“ до 2020 г .

❖ Национален фонд „Култура“

Основната цел на фонда е да подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата, заложен в Програмите на правителството на РБ за съответния период и в Закона за закрила и развитие на културата. Приоритетите в дейността на НФ “Култура” са съобразени и с критериите от глава “Култура и аудио-визия” от Договора за присъединяването на България към Европейската общност.

❖ Национален дарителски фонд „13 века България“

Фондът инициира и подкрепя проекти с национално значение в областта на образованието, науката, културата, възстановяването и опазването на исторически и културни ценности, здравеопазването и в социалната сфера.

1.2. РЕПУБЛИКАНСКИ БЮДЖЕТ

Дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ (ДКНМИИ) към Министерство на културата предоставя целева финансова подкрепа за теренни археологически проучвания и теренна консервация.

Допустими за финансиране организации:

- Културни институции
- Научни институции
- Университетски институции

Основната дейност на посочените институции трябва да е свързана с издирването, проучването и опазването на археологическото културно наследство и с теренната консервация. Всяка календарна година до 15 януари се обявяват заявленията за финансиране. Документи се подават до 10 април.

1.3. ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ЗА БЪЛГАРИЯ 2014 –2020

- ❖ Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Основната цел на ОПИК 2014-2020 г. е постигане на динамично конкурентоспособно развитие на икономиката, базирано на иновациите, оптимизация на производствените вериги и секторите с висока добавена стойност. Възможности, които предоставя програмата, съотнесени към дейностите в стратегията, са програмирани в приоритетни оси 1 “Технологично развитие и иновации” и 2 “Предприемачество и капацитет за растеж на МСП”. Ос 1 подпомага сътрудничества за иновации между предприятията и между бизнеса и научните среди, а ос 2 подкрепя предприятия, развиващи своята дейност в областта на културните и творческите индустрии.

❖ Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

Основна цел на програмата е прилагането на модел за умерен полицентризъм за територията на България, който да доведе до намаляване на вътрешните и външните миграции. Възможности, които предоставя програмата, съотнесени към дейностите в стратегията, са програмирани в приоритетна ос 6: Регионален туризъм. Приоритетната ос е насочена към консервация, опазване, популяризиране и развитие на културното наследство чрез развитие на изцяло завършени и интегрирани туристически продукти за паметници на културата от национално и световно значение.

❖ Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.

Чрез програмата се финансират мерки в ключови сфери, сред които административна реформа и електронно управление, електронно правосъдие и

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

реформа в съдебната система. Потенциален бенефициент са целевите общинските администрации и Министерството на културата, Дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ (ДКНМИИ), която, с подкрепени проекти по програмата, би генерирала индиректни ползи за превръщането на трансграничния регион в туристически продукт.

❖ Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.

Програмата цели да осигури по-висока и по-качествена заетост, да повиши институционалния капацитет за модернизиране на публични политики, както и да намали бедността и насърчи социалното включване. Възможности, които предоставя програмата, съотнесени към дейностите в стратегията, са програмирани в Приоритетна ос 1 “Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“.

❖ Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 –2020 г.

Чрез специфичните дейност на Оперативната програма, в рамките на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ ще бъдат прилагани мерки за участие на научните институти, висшите училища и МОН в целеви проекти, програми и мерки, подкрепящи приоритетите на Дунавската стратегия. А Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ подкрепя проекти, свързани с инвестиции в образование и професионално обучение за придобиване на умения и учене през целия живот, вкл. такива от сферата на туристическото предлагане.

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

❖ Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 –2020 г.

Една от целите на програмата е насочена към подобряване на социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социалното включване и по-добро качество на живот. В рамките на тази цел, програмата дава възможности за развитие на туристическия сектор и те са програмирани в Подмярка 6.2 - Стартова помощ за неземеделски дейности. Подкрепата за стартиране на нови неземеделски дейности е насочена към развитието на предприемачеството и насърчаване на разнообразяването на икономиката в селските райони чрез увеличаване на броя на микропредприятията в неземеделския сектор, разкриване на нови и запазване на съществуващи работни места, разширяване и подобряване на услугите за населението, интегриране на туристическия сектор в селските райони, насърчаване на съхранението и развитието на традиционни дейности за селските райони. Финансират се дейности за развитие на туризъм, като те включват изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги, както и развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности).

Мярка 07 Основни услуги и обновяване на селата в селските райони (за общини и НПО), Подмярка 7.5 предоставя инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих и туризъм.

Допълнителни възможности за финансова подкрепа предоставя и Подмярка 19.2. “Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие”.

2. Румъния

❖ Оперативна програма "Конкурентоспособност" 2014-2020

Водещата цел на програмата е да допринесе постигането на стратегическата цел на Споразумението за партньорство чрез подкрепа на НИРД и ИКТ за конкурентоспособност и развитие. Съотносима е Приоритетна ос 2: "Информационни и комуникационни технологии за конкурентоспособен цифрова икономика". По оста се финансира ИКТ за образование, включване, здраве и култура.

❖ Оперативна програма „Човешки ресурси“ 2014 -2020

Целесъобразна ос на програмата, в рамките на която биха се подкрепили проекти, свързани с реализацията на плана са Приоритетна ос 1: "Младежки инициативи", Приоритетна ос 2: "Подобряване на положението на младите хора" и Приоритетна ос 3: "Работа за всеки".

Целите, които приоритети 1 и 2 преследват, са насочени към увеличаване на заетостта на младите безработни на възраст 16-24 години, регистрирани в Държавната служба по заетостта, в приоритетни окръзи, вкл. целевите Южен и Югозападен. Целта на ос 3 е да се подобрят знанията/уменията/способностите на лица в нужда, свързани с потребностите на икономически сектори/области.

❖ Оперативна програма „Регионално развитие“ 2014-2020

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Целта на програмата е да повиши общата икономическа конкурентоспособност и да подобри условията на живот на местните и регионалните общности, като подкрепи развитието на бизнес средата, инфраструктурата и услугите за устойчиво развитие на регионите, така че те да могат ефективно да управляват ресурси и да се възползва от техния потенциал за иновации и усвояване на технологичния прогрес. Тези цели са декомпозирани в 11 приоритетни оси. Релевантният приоритет е този (приоритетна ос 1), свързан с насърчаване на технологичния трансфер, в рамките на който се подкрепят проекти за създаване, усъвършенстване и разширяване на инфраструктурите за иновации и трансфер на технологии, независимо от икономическата дейност. Програмата е посветила отделен приоритет на туристическата индустрия - Приоритетна ос 7: “Разнообразяване на местните икономики чрез устойчивото развитие на туризма”. Обхватът на допустимите, за подкрепа, дейности включва:

- Икономическото валоризиране на потенциала на СПА туризма
- Икономическа валоризация на местния туристически потенциал
- Туристическа инфраструктура за отдих

❖ Оперативна програма „Административен капацитет“ 2014-2020

Целта на програмата е създаването на модерна държавна администрация, в състояние да улесни социално-икономическото развитие чрез конкурентни обществени услуги, качеството на нормативната уредба, като по този начин се допринася за постигане на целите на Европа 2020 г. Допустими кандидати по програмата са:

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

- Публичните власти и институции, централни, автономни административни органи
- Неправителствени организации
- Социални партньори
- Акредитирани висшето образование и научните изследвания
- Румънската академия на науките
- Местни власти и държавните институции

3. ПРОГРАМИ ЗА ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО (2014-2020 г.)

- ❖ Програма за трансгранично сътрудничество INTERREG V-A Румъния - България 2014-2020 г.

Целта на програмата е да подкрепи развитието на трансграничния регион чрез подобряване на достъпността, насърчаването на институционалното сътрудничество и опазването и развитието на регионалните богатства. Приоритетни области „Зелен регион“, „Квалифициран и приобщаващ регион“, „Ефикасен регион“ предоставят възможности за подкрепа на широк от дейности по реализация на Стратегията.

- ❖ Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014- 2020 г.

Дунавската транснационална програма е финансов инструмент със специфичен характер, която подкрепя политиката на интеграция в дунавския регион.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Управляващият орган на програмата е Секретариатът за национално икономическо планиране (Office for National Economic Planning) към Министерството на националната икономика на Република Унгария. Програмата покрива напълно географския обхват на Стратегията на ЕС за Дунавския регион, като включва участието на 9 държави-членки на ЕС: Австрия, България, Чехия, Германия (федерални провинции Бавария и Баден-Вюртемберг), Хърватия, Унгария, Румъния, Словения и Словакия и 5 държави кандидат-членки: Босна и Херцеговина, Сърбия, Молдова, Черна гора и 3 области от територията на Украйна: Ивано-Франковска, Закарпатска и Одеса. Общият бюджет на програма „Дунав“ е 222 млн. евро. Целевите групи и основните типове бенефициенти са национални, регионални и местни власти, както и неправителствени организации. Програмата ще допринесе за постигане целите на четирите стълба на Стратегията на ЕС за Дунавския регион и за единадесетте приоритетни области в нея.

❖ Програма ИНТЕРРЕГ Европа 2014-2020 г.

Целта на програмата е да продължи процеса на обмен на опит и усвояване на политики между публичните органи за подобряване изпълнението на европейските политики и програми. Програмата позволява на публичните органи, публично-правните организации и организациите с нестопанска цел за осъществяване на дейност в частна полза, ангажирани с регионалното развитие в цяла Европа, да обменят практики и идеи за изпълнението на публичните политики, намирайки по този начин решения за подобряване на техните стратегии в полза на гражданите в съответствие с приоритетите на Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Например, Приоритетна ос 2:

www.interregrobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.

„Конкурентоспособност на малките и средните предприятия” подкрепя проекти за междурегионално сътрудничество и платформи за усвояване на политики, целящи да позволят на партньорите от различните държави-членки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за подпомагане на растежа на МСП и предприемачеството.

4. ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

❖ Програма COSME 2014-2020 г.

COSME е програма на ЕС за повишаване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия. ЕК е отговорна за изпълнението на програма COSME, като е делегирано изпълнение и на Европейската Изпълнителна агенция за малки и средни предприятия (EASME). В раздел „Туризъм“ на COSME са набелязани основни направления, които ще се финансират в рамките на 2014-2020 г. с общо 9 000 000 евро, от които 600 000 евро за програма EDEN.

❖ Програма Творческа Европа (Creative Europe) 2014-2020 г.

Творческа Европа е новата рамкова програма на ЕК, която ще финансира проекти в областта на културните и творчески индустрии в периода 2014 - 2020 г. Програмата обединява програми „Култура“, „МЕДИА“ и „МЕДИА Мундус“ в обща рамка и създава изцяло нов механизъм, подобряващ достъпа до финансиране за художници, професионалисти в сферата на културата и аудиовизуалните изкуства, артистична дейност, книгоиздателство, кино,

телевизия, музика, културно наследство. Финансирането ще помогне на тези професии да оперират в цяла Европа, да достигнат нова аудитория, да се запази културното и лингвистично многообразие.

5. ДРУГИ ДОНОРСКИ ПРОГРАМИ

- ❖ Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм

Безвъзмездните средства по този механизъм са насочени към намаляване на икономическите и социалните различия в Европа и укрепване на двустранните отношения с 15 държави бенефициенти в Северна, Централна и Южна Европа.

6. ЧАСТНО ФИНАНСИРАНЕ

Частни финансови източници: средства от частни банки, фондове, инициативи, проекти и средства на частни фирми и неправителствени организации в частна полза.

7. ПУБЛИЧНО –ЧАСТНО ФИНАНСИРАНЕ

- ❖ Публично-частно партньорство

Публично-частното партньорство (ПЧП) е водещ инструмент за реализацията на инфраструктурни проекти в цял свят. Необходимостта от развита публична инфраструктура, като двигател на икономическото развитие на страната, и ограничените бюджетни средства за нейното изграждане и поддържане, са основните предпоставки за възникването и разпространението на тази форма на сътрудничество между публичните органи и частния сектор. Основните характеристики и предимства на публично-частното партньорство са:

- Дългосрочен договор между публичен и частен партньор за предоставяне на услуги от обществен интерес, базиран на нови или подобрени активи
- Частният партньор участва във всички етапи на реализацията на проекта - проектиране, строителство, финансиране, поддържане и/или експлоатацията на обекта
- Публичният орган дефинира целите, определя изискванията за качество и количество и контролира изпълнението
- Частният партньор финансира изцяло и по-голяма част от реализацията на проекта
- Справедливо разпределение на рисковете между партньорите на база на това кой може по-добре да се справи с тях
- Механизъм на плащане от публичния сектор се обвързва с изпълнението
- Подобряване на управлението на обекта и повишаване качеството на услугите
- По-добра стойност на вложените средства.

Една от традиционните форми на публично- частно взаимодействие е концесията.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ. СТРУКТУРА НА ПАРТНЬОРСТВОТО

Този стратегически документ следва да се изгради на партньорски принцип – всеки с индивидуална роля, но работещи заедно, за да има най-рационално използване на ресурсите, да се избегне повтаряемостта и да се споделят добрите практики в контекста на управление, възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на историческите и културни обекти, както и осигуряване на устойчивост на постигнатите резултати

Изпълнението на Общия план предполага продължително партньорство между общините Долна Митрополия и Моцацей, както и с другите съседни общини с цел окрупняване на ефекта от различните подходи при управление, възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на историческите и културни обекти.

Планът дава насоки за обективните условия и перспективите за развитие на формите на културния и историческия туризъм.

Размерът и разнообразието на региона на двете общини правят някои специфични аналитични обобщения и изводи трудни.

Всеки от суб-районите с исторически и културни дадености в общините е различен, с предизвикателства и възможности, които са специфични.

За това на суб-регионално ниво трябва да се определят особеностите и специфични измервания, които да се отразят в плановете за управление на дестинациите, които могат да се публикуват в бюлетини или информационни каталози.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Въпреки това е важно, че има регионални цели. Те ще помогнат да бъде наблюдаван прогресът на Общия план за управление, възстановяване и насърчаване на устойчивото икономическо използване на историческите и културни обекти и да се предостави критерий или мярка за успеха.

www.interregobg.eu

Проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“,
e-MS code: ROBG-568. Съдържанието на този материал не представлява непременно
официалната позиция на Европейския съюз.